

Z obsahu:**Smiluj se nade mnou,
Pane (Žalm 50)**

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
4. prosince 2002
- strana 2 -

**Bůh jde společně
s námi jako člověk**

Biskup Viktor
Josef Dammertz
- strana 5 -

Vánoce na Ukrajině

- strana 6 -

Malý příběh velké milosti

26. prosince - svatého
Štěpána, prvomučedníka
- strana 10 -

Milovaný učedník v Římě

27. prosince - svatého
apoštola Jana
- strana 13 -

**Kulturu smrti přemůže
jen Bůh**

28. prosince - Svatých
mláďátek betlémských
- strana 16 -

**Požehnaná věrnost
a vytrvalost**

Svátek Svaté Rodiny -
Ježíše, Marie a Josefa
- strana 14 -

Začínáme stále znovu

Alexa Gaspariová
- strana 17 -

Skutečná tvář otce Pia (51)

Závěrečná část četby na
pokračování
- strana 22 -

*Radost z přijetí Božského Dítka v srdci v době vánoční
a plody Jeho milosti v roce 2003
přeje redakce Světla, vedení Matice cyrilometodějské
a Mariánského kněžského hnutí*

EDITORIAL

Vánoce, svátky míru, zastihují svět v roce 2002 ve stavu, který má ke skutečnému míru dále než kdykoliv předtím. Je příznačné, že právě to město, kde se narodil Kníže pokoje, patří na počátku třetího tisíciletí k nejohroženějším na světě. Jsou tomu více než dva roky, co Svätý otec navštívil ve Svaté zemi místa spojená s příchodem Božího Syna na tento svět, s jeho životem a působením, smrtí a zmrtvýchvstáním. Zdálo se tehdy, že jeho cesta otevře prostor pro novou naději na porozumění a mír v tomto neuralgickém bodě lidských dějin a vztahů mezi národy. Nyní se však zdá, že to byla spíše poslední příležitost, kdy ještě mohl vkročit na tato svatá místa, kde nyní zavládlo nebezpečné a bezohledné násilí. Naděje vkládaná do Jubilejního roku jako by se stále více ztrácela v mracích bezvýchodnosti a prohlubující se nejistoty. Místo vstřícnosti a úsilí o porozumění jsme stále častěji svědky nesmiřitelné bezohlednosti a nekontrolovatelného uplatňování síly. Vánoce se tak pro nás stávají zkouškou víry.

Ve Svaté zemi stojí proti sobě dva světy, z nichž každý má na svém štítě jedno ze tří velkých monoteistických náboženství. Neukazuje se tu stále zřetelněji, jako by právě těmto dvěma náboženstvím chybělo něco zcela podstatného? Chybí tu ochota ke vstřícnosti a odpuštění a ta jim chybí především proto, že již příliš dlouho je jim cizí víra v Božího Syna Ježíše Krista, jediného Knížete a Dárce pokoje.

Pokračování na str. 8

Smiluj se nade mnou, Pane (Žalm 50)

Každý týden liturgie chval zařazuje žalm 50, slavné Miserere. Již jsme rozvažovali dříve o některých jeho částech. Také dnes se zastavíme zvláštním způsobem u jednoho úryvku této velkolepé prosby o odpuštění: u veršů 12–16.

Prosby o obnovu ducha

Je významné především poznamenat, že v hebrejském originálu se třikrát ozývá slovo *duch*, kterého se tvor litující svého hříchu dovolává jako daru od Boha a kterého tvor přijímá: *Obnov ve mně ducha vytrvalosti..., neodnímej mi svého svatého ducha..., posilni ve mně ducha velkodušnosti* (v. 12.13.14). S odvoláním na liturgický termín bychom mohli takřka hovořit o „epiklézi“, tzn. trojím vzývání Ducha, který se při stvoření vznášel nad vodami (srov. Gn 1,2) a nyní proniká do duše věřícího, vlévá jí nový život a pozvedá ji z říše hříchu do nebe milosti.

Působení Ducha Svatého

Církevní Otcové v „duchu“, o který Žalmista prosí, spatřují účinnou přítomnost Ducha Svatého. Tak svätý Ambrož je přesvědčen, že se jedná o téhož Ducha Svatého, který bouřlivě kvasil v prorocích, byl (Kristem) vdechnut apoštolům, byl spojen s Otcem a se Synem ve svätosti křtu (Lo Spirito Santo I, 4, 55: SAEMO 16, s. 95). Stejně přesvědčení vyjadřují jiní Otcové, jako Didimus Slepý z egyptské Alexandrie a Bazil z Cesareje v příslušných traktátech o Duchu Svatém (Didimo il Cieco, Lo Spirito Santo, Řím 1990, s. 59; Basilio di Cesarea, Lo Spirito Santo, IX, 22, Řím 1993, s. 117 n).

A opět svätý Ambrož, když pozoroval, že Žalmista hovoří o radosti, jaká proniká duší, která přijala Ducha velkodušného a mocného Boha, poznamenává: „Veselí a radost jsou ovocem Ducha a Duch Vládce je ten, na kterém si především zakládáme. Kdo je tedy proniknut Duchem Vládce, nepodléhá otroctví, nedokáže být otrokem hříchu, neumí být nerozhodný, nebloudí sem a tam, není nejistý ve volbě, nýbrž je postaven na skále, stojí pevně na nohou, které nekolísají.“ (Apologia del profeta David a Teodosio Augusto, 15, 72: SAEMO 5, 129)

Velká proměna

Touto trojí zmínkou o „duchu“, která následuje po popisu temného vězení hříchu v předchozích verších, otevírá se žalm 50 světlé krajině milosti. Je to velký obrat, srov-

natelný s novým stvořením: jako při vzniku vdechl Bůh svého Ducha hmotě a dal tak povstat lidské osobě (srov. Gn 2,7), tak nyní tentýž božský Duch znovu tvoří (srov. Ž 50,12), přetváří a proměňuje kajícího hříšníka, znovu ho bere do náruče (srov. v. 13) a dává mu účast na radosti ze spásy (srov. v. 14). Nyní se člověk, oživený božským Duchem, vydává na cestu spravedlnosti a lásky, jak se říká v jiném žalmu: *Pouč mě, abych konal tvou vůli, vždyť ty jsi můj Bůh. Dobrotivý je tvůj duch, ať mě vede rovným krajem* (Ž 142,10).

Když prosebník zakusil toto vnitřní znovuzrození, změnil se ve svědka: slibuje Bohu, že bude bezbožné učít jeho cestám (Ž 50,15), tak aby se mohli jako marnotratný syn vrátit do Otcova domu. Stejným způsobem svätý Augustin, který prošel temnými cestami hříchu, cítil pak potřebu dosvědčit ve Vyznáních svobodu a radost ze spásy.

Kdo zakusil milosrdnou Boží lásku, stane se jejím zaníceným svědkem především ve střetu s těmi, kteří jsou ještě zapleteni do sítě hříchu. Pomysleme na postavu Pavla, který poté, co byl zasažen Kristovým bleskem na cestě do Damašku, stává se neúnavným misionářem Boží milosti.

Uzdravující spravedlnost

Naposled se prosebník dívá na svou temnou minulost a volá k Bohu: *Zbav mě, Bože, trestu za prolitou krev, Bože, můj spasiteli* (v. 16). „Krev“, o které se zmiňuje, je v Písmu různě interpretována. Narážka, vložená do úst krále Davida, se týká vraždy Uriáše, manžela Betsabé, ženy, která byla předmětem panovníkovy vášně. V obecnějším smyslu tato prosba označuje touhu po očistění od zla, od násilí, od nenávisti, které jsou v lidském srdci temnou a zlovolnou silou vždy přítomné. Nyní tedy rty věřícího, očistěné od hříchu, zpívají Hospodinu.

A úryvek žalmu, který jsme dnes komentovali, končí právě úkolem hlásat Boží „spravedlnost“. Zde termín „spravedlnost“, jako je tomu často v biblické řeči, neoznačuje vlastně trestající Boží úkon při střetu se zlem, nýbrž označuje spíše rehabilitaci hříšníka, protože Bůh projevuje svou spravedlnost tím, že činí hříšníky spravedlivými (srov. Řím 3, 26). Bůh nemá zalíbení ve smrti hříšníka, ale aby se odvrátil od svého hříšného jednání a byl živ (srov. Ez 18,23).

*L'Osservatore Romano 5. 12. 2002
Mezititulky redakce Světla*

Nejdokonalejší smlouva

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

*Jsem služebnice Páně,
ať se mi stane podle tvého slova*

Dříve než vstoupíš do prostého a chudého příbytku *panny zasnoubené muži jménem Josef*, očisti svou mysl a utiš své srdce, aby mohlo být svědkem zázraku, v němž se nejvyšší vznešenost spojí s nehlubší pokorou a nejryzejší prostotou. V žádném lidském příbytku ani v nejnádhernejším paláci se nerozhodovalo o významnějších věcech. Bůh našel zalíbení v nejprostší Panně, která bude nekoněčně povýšena, aby ON, Nejvyšší, se mohl nekoněčně ponížít.

K *nepatrné služebnici* posílá Bůh svého nejpřednějšího velvyslance. Všechno, co uslyšíš z jeho úst, mu uložil sám jeho Pán a Bůh. Poslechni si jeho pozdrav plný obdivu a úcty, který vyslovuje jménem Nejvyššího: „*Bud' zdráva, milostiplná, Pán s tebou!*“ Gabriel ví lépe než kdokoliv jiný, co říká. Važ si těchto slov, která přicházejí přímo z nebe, a kdykoliv je budeš opakovat, vzpomeň si na vznešené chvíle, kdy je Maria, plná úžasu, poprvé uslyšela.

Maria se nelekla svého nečekaného hosta. Důvodem jejího plachého údivu je obsah tohoto pozdravení. Necítí se být takovou, jakou ji anděl oslovuje. Zatímco tvoje sebehodnocení tak často míří nepřiměřeně vysoko, Maria se nepokládá za víc než za *nepatrnou služebnici*. Ale to je skutečný důvod, proč *nalezla milost u Boha* právě ta, která ze všech žen to nejméně očekává.

Využij této jedinečné příležitosti, abys obdivoval skutečnou vznešenost a krásu pokory, nejpohrdanější ze všech ctností. Nejsvětější se tu pokořuje před Pannou, která se před ním pokořila. Umíš si představit vyšší stupeň vzájemné úcty? Chápeš, čeho je schopná pokora, která je současně znamením i zdrojem nehlubší a nejnezištnější lásky?

Andělský posel přednesl přání svého Pána, Stvořitele nebe a země, a nyní čeká, co odpoví jeho tvor ze zapadlé a pohrdané galilejské obce. Dříve než se Bůh podrobí těm zákonům, které sám vložil při stvoření člověka do jeho přirozenosti, podrobuje se vůli a souhlasu té, kterou si vyvolil, stvořil a připravil mezi všemi.

Jak se to stane?

Mariin skromný dotaz nepředstavuje ani námítku ani pochybnost. *Milostiplná* vlastně již v něm mluví o Božím záměru jako o hotové věci, chce jen bližší poznat ten zázračný způsob, jakým chce Bůh uskutečnit vznešený plán, ke kterému má dát svůj souhlas. Její otázku jí Boží Duch vnukl i kvůli tobě. Gabrielovo vysvětlení poprvé v lidských dějinách poodkrývá vznešené tajemství o tajuplném vnitřním životě trojjediného Boha, z něhož se rodí zázrak vtělení Božího Syna.

Ještě více než vysvětlením je andělova odpověď výzvou k bezmezné důvěře v dobrotivého a všemohoucího Boha. Pros nejsvětější Pannu, aby tě naučila dívat se s naprostou důvěrou za hranice lidských měřítek a ustálených představ. Osvoj si jednou provždy tu útěchplnou skutečnost, že *u Boha není nic nemožného*. ON bude vždy ukazovat moudrost svých plánů a moc své lásky i v podmínkách, které se vymykají našemu očekávání i naší zkušenosti. Pro Pána nebe i země není problémem, aby se proti vši lidské logice stala matkou jak stará *neploďná žena*, tak mladičká Panna, která *nepoznává muže*.

Maria nemá dalších otázek. S hlubokým vědomím odpovědnosti a důsledků, které tím přijímá, vyslovuje v nehlubší poslušnosti to, co od počátku cítí ve svém srdci: *Staň se!*

Pros Ducha Svatého, aby ti pomohl docenit tento klíčový okamžik božských i lidských dějin. V neušlechtlejším a nejsvětějším svazku se tu Duch Boží zasnubuje s nejvznešenější z lidských dcer. Ona se zcela odevzdala Bohu a Bůh se zcela odevzdává jí. Posvátným tajemstvím života, které Stvořitel vložil do lidského rodu, nyní sám projde, aby mu zpět vrátil ztracený život. V panenském lůně dívky z Nazareta začíná tajemně klíčit lidství Syna člověka. Spolupráce Boha a člověka připravila v čisté Panně bezpečný příbytek, aby se Všemohoucí mohl stát bezmocným dítětem, které je odkázáno jen na její láskyplnou péči. Tak *veliké věci může učinit ten, který je mocný*,⁽¹⁾ když potká pokornou duši, která se bezvýhradně odevzdá a zasvětili jeho nejsvětější vůli.

Maria však svůj pokorný souhlas spojuje i s odůvodněním, které nesmí uniknout tvé pozornosti. V jejích slovech a jejím jednání není ani náznaku, že by si od svého vyvolení a svěřeného poslání slibovala a nárokovala něco pro sebe. Nepřijímá svůj nový stav, protože se jí líbí. Naopak, ačkoliv zcela zřetelně tuší nemalé obtíže, které bude muset překonávat, vykročila na dalekou a tajuplnou cestu s jedinou jistotou a jediným zdůvodněním: **Bůh to tak chce**. V pokorném úžasu, jak nesmírně Bůh důvěřuje jí, i ona bezmezně důvěřuje Bohu. Oba partneři této nejvznešenější smlouvy se na sebe mohou plně spolehnout: Maria na Boha a Bůh na Marii. *Vůle služebnice Páně* splýnula s Boží vůlí v dokonalou jednotu. Svým *Ať se stane* uzavřela jménem lidského pokolení tu nejdokonalejší smlouvu s Hospodinem a otevřela tak dokořán bránu k dovršení dějin spásy. Potřebuješ výmluvnější příklad a zdůvodnění poslušné důvěry v Boha? Děkuji z celého srdce, že i ty patříš mezi ty, na které myslí Pán, když sestupuje do panenského lůna. Důvěřuj Tě, které důvěřuje ON, a důvěřuj TOMU, kterému důvěřuje Ona. *Bůh tě tak chce utvrdit, abys žil podle evangelia*.

Jemu, který jediný je moudrý, buď skrze Ježíše Krista sláva na věčné věky.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Lk 1,49

Liturgická čtení

1. čtení - 2 Sam 7,1-5.8b-12, 14a.16

Když se usadil král David ve svém paláci a Hospodin mu popřál pokoj od všech okolních nepřátel, pravil král proroku Nátanovi: „Podívej se, já bydlím v domě z cedrů, zatímco Boží archa přebývá uprostřed stanových pláten.“ Nátan odpověděl králi: „Jdi a splň všechny záměry, které máš v srdci, vždyť Hospodin je s tebou!“ Ale v oné noci ozvalo se Hospodinovo slovo k Nátanovi: „Jdi a řekni mému služebníku Davidovi: Tak praví Hospodin: Ty mi chceš vystavět dům, kde bych bydlel? Já jsem tě vzal z pastviny od ovcí, abys byl vládcem nad mým izraelským lidem, a byl jsem s tebou ve všem, cos podnikal, vyhubil jsem před tebou všechny tvé nepřátele. Zjednám ti veliké jméno, jaké mají ti nejvyšší na zemi. Určím svému izraelskému lidu místo, zasadím ho tam a bude tam bydlet. Nebude se již děsit a lidé oddaní zločinu se neodvážejí ho sužovat jako dříve, v dobách, kdy jsem ustanovil nad svým izraelským lidem soudce. Popřeji mu pokoj ode všech jeho nepřátel. Hospodin ti oznamuje, že vystaví dům tobě. Až se naplní tvé dny a uložíš se ke svým otcům, vzbudím po tobě potomstvo, které vzejde z tvých útrob, a upevním jeho království. Já mu budu otcem a on mi bude synem. Tvůj dům a tvé království potrvá přede mnou navěky, tvůj trůn bude pevný navždy.“

2. čtení - Řím 16,25-27

Bratři! Bůh vás může utvrdit, (abyste žili) podle evangelia, jak jsem vám to hlásal, a podle kázání o Ježíši Kristu. Bylo vám zjeveno toto tajemství, které bylo skryté od věčných časů, ale dnes je zřejmé předpověďmi Písma na příkaz věčného Boha a oznámeno všem národům, aby ho vírou poslušně

Pokračování na str. 8

Liturgická čtení

1. čtení - Iz 9,1-3.5-6

Lid, který chodil ve tmě, vidí veliké světlo, obyvatelům temné země vzhází světlo. Dáváš mnoho jásotu, zvětšuješ radost; veselí se před tebou, jako se jása o žních, jako plesají ti, kdo se dělí o kořist. Neboť járho, které ho tížilo, hůl na jeho šíji a bodec jeho otrokáře jsi zlomil jako za midjánských dnů.

Hle, dítě se nám narodilo, syn je nám dán, vládu má na svém rameni a dostal jméno podivuhodný rádce, mocný Bůh, věčný otec, kníže pokoje. Jeho vladařství vzroste a pokoje nebude konce, (bude vládnout) na Davidově trůně a v jeho království, on je upevní a utvrdí právem a spravedlností od tohoto času až navěky! To způsobí horlivost Hospodina zástupů.

2. čtení - Tit 2,11-14

Projevila se Boží dobrota, která přináší spásu všem lidem. Vede nás k tomu, abychom se odřekli bezbožného života i světských žádostí a žili v tomto nynějším věku rozvázně, spravedlivě a zbožně a přitom očekávali v blažené naději slavný příchod našeho velikého Boha a Spasitele Krista Ježíše. On vydal sám sebe za nás, vykoupil nás z každé špatnosti a očistil si nás, abychom byli jeho vlastním lidem, horlivým v konání dobrých skutků.

Evangelium - Lk 2,1-14

V těch dnech vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby se v celé říši provedlo sčítání lidu. To bylo první sčítání a konalo se, když byl v Sýrii místodržitelem Kvirinius. Šli tedy všichni, aby se dali zapsat, každý do svého města.

Také Josef se odebral z galilejského města Nazareta vzhůru do Judska do města Davidova, které se jmenuje Betlém, protože byl z rodu a kmene Davidova, aby se dal zapsat spolu s Marií, sobě zasnoubenou ženou, která byla v pozeňnaném stavu.

Když tam byli, naplnil se jí čas, kdy měla porodit. A porodila svého prvorozeného syna, zavinula ho do plének a položila do jeslí, protože v zájezdním útulku nebylo pro ně místo.

V té krajině nocovali pod širým nebem pastýři a střídali se na hlídce u svého stáda. Najednou u nich stál anděl Páně a sláva Páně se kolem nich rozzářila a padla na ně veliká bázeň. Anděl jim řekl: „Nebojte se! Zvěstuji vám velikou radost, radost pro všechny lid: V městě Davidově se vám dnes narodil Spasitel – to je Kristus Pán. To bude pro vás znamením: Naleznete děťátko zavinuté do plének a položené v jeslích.“ A náhle bylo s andělem celé množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, v kterých má (Bůh) zalíbení.“

Cena za radost

Zamyšlení nad úryvkem Lk 2,1-20

Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán

Možná se ti zdá, že Lukášovu zprávu o narození Ježíše Krista už znáš do nejmenších podrobností. Zkus jí tentokrát nejen naslouchat nebo si ji číst, ale prožít ji spolu s Marií a Josefem a podívat se zblízka, co se děje o vánoční noci. Useber se a pojď.

Svatá dvojice musela ujít přes hory a dolů více než 100 km. Po dlouhé a namáhavé cestě by si nastávající matka zasloužila trochu pohodlí k odpočinku, ale nikde pro ni není místo. Ani zjevné znaky vysokého stupně těhotenství neprobudily u betlémských soucit a ochotu k pomoci, ale naopak snahu vyhnout se co nejrychleji situaci, která by vyžadovala vyjít vstříc, posloužit, omezit se, dát něco ze svého pohodlí a času. Můžeš pochopit a procítit, jak je Josefovi, když se mu nedaří najít pro Marii nic příhodného? A ona chodí trpělivě bez výčitek s ním, až stanuli u této skalní stáje, která je v pokročilé době poslední možnou šancí. Rozhlédni se po jeskyni a uvažuj, jak proměnit tuto stáj na lidský příbytek, na místo pro narození nového života. Až ti bude někdy zatěžko spokojit se s málem, připomeň si živě tuto situaci.

Holá skutečnost je tedy víc než drsná a je na hony vzdálená idylickému folklóru, který nám představují naše betlémy. To nejlepší, co může být nabídnuto v městě Davidově Stvořiteli vesmíru jako porodní sál, je pouhá díra vybavená tmou, chladem, špinou a zápachem. Ve skutečnosti je kontrast mezi světem, odkud Pán přichází, a světem, do kterého vstupuje, ještě mnohem větší. Tato zoufalá ubohost hmotného prostředí je přílehlavým symbolem duševní a mravní bída, která má být životem, smrtí a zmrtvýchvstáním božského Dítěte proměněna na Boží království.

Maria vstupuje do chladné tmy vedena světlem víry a teplem svého srdce. Nepodobá se tato hodina příchodu oné budoucí poslední hodině úplné opuštěnosti? Ale Maria věří proti vši naději, protože již před devíti měsíci uvěřila. Alžběta ji právě za tuto víru prorocky blahoslavila. Svízelná situace, ve které se nachází, není pro ni zkouškou víry. Maria se nikdy neohlíží nazpět. Její víra je naopak silou i světlem a uschopňuje ji, aby naplnila své poslání i v těchto člověku tak nepocho-pitelně nepříznivých podmínkách.

A tak právě tady porodila bez cizí pomoci, daleko od lidských příbytků i od lidských očí. Má nyní před sebou plod svého života, Syna věčného Otce a Spasitele lidského pokolení, který se bezmocným pláčem dovolává lidské péče a pomoci. Matka ošetřuje své Dítě, tvor se klaní svému Stvořiteli, člověk děkuje Bohu za dar vykoupení. Jsi svědkem první adorace před Nejsvětějším. Poklekni s úctou a nedívej se ani, kam klekáš. Klaněj se, děkuj a pros.

A přece se Marii dostalo zvláštního znamení: hlásí se překvapivá návštěva. Několik nuzných pastýřů přichází jako vyslanci nebe tlumočit rodičce od andělů pozdrav a blahopřání.

Ti nevzdělaní, prostí pastýři poznali zcela jasně, že ústy anděla k nim promluvil sám Pán. Protože uvěřili, spěchali a skutečně našli to místo podle bezpečného znamení: je tu *Dítě v plenách, položené do korytka*, ze kterého se jindy krmí dobytek. Tady už nejsou žádná jiná mimořádná znamení. Spasitel, *Bůh s námi*, se rozezná podle příznaků krajní chudoby. Ale právě pastýřům je to tu blízké. Je to jejich prostředí se známou výbavou, možná že některé z nich už také přinutila jejich nouze poradit si s podobnými okolnostmi. Proto si Pán jako první hosty pozval právě tuto společnost prostáčků, nevadí mu jejich špinavý šat a nemyté ruce ani jejich pach. Jsou sice na nejnižším stupni společenského žebříčku, ale ten se neshoduje s Božím pořadím. Už dnes se uskutečňuje slovo, které ten Novorozený jednou pronese: *Poslední budou prvními a první posledními*. A tak jsou rádi, že tu mohou vstoupit tak, jak jsou, nikdo je zde neodstrkuje, nevykazuje, nikomu nevádí svým vzhledem a svou neohra-baností. Nejsou snad nejlepším příkladem pro všechny lidi, jak uvěřit a s prostotou srdce spěšně hledat a nalézat Vykupitele? Židovští předáci by sem snad ani nevstoupili, protože by se báli, že by se poskvřnili, zatímco pastýři, kteří uvěřili zjevení, odcházejí očistěni a s radostí v srdci *oslavují a chválí Boha za všechno, co slyšeli a viděli*.

I ty jsi viděl a slyšel. Žádná bída není tak veliká, aby do ní Pán nesestoupil v očekávání, že uvěříš a přijdeš, aby tě mohl naplnit radostí. Jdi s pastýři a vyprávěj, aby *všichni žasli. Uchovej to všechno dobře ve své mysli a nepřestávej o tom rozvažovat*.

Bratr Amadeus

Bůh jde společně s námi jako člověk

Téměř současně s vánočními dekoracemi, prospekty a nabídkami zboží vynořuje se mnohdy značná kritika, jakým způsobem dnes slavíme Vánoce. Povrchnost, nákupní horečka jsou pro mnohé zarážející. Přesto se někdy ptám, zda i sama tato kritika nezůstává na povrchu. Neskrývá se nakonec za všemi vánočními strategiemi přece jen dobrá znalost lidského srdce?

Co jiného žene dnešní lidi k tomu, aby podstoupili všechny vánoční výdaje a horečný shon, ne-li tajné přání po bezpečí, jasném světě maličkých, po kousku štěstí? Nejsou všechny „vnějškovosti“ těchto svátků současně touhou po tom, aby alespoň na několik hodin nebo dní bylo všechno jiné než jindy?

O Vánocích zní biblická opověď na tyto tužby: Ano, vaše přání, aby všechno u vás bylo jiné, alespoň na malém prostoru, je zcela oprávněné. Tak oprávněné, že sám Bůh je bere vážně. A možná právě proto jsou ti, kteří za sváteční fasádou prožívají jakýsi neklid a touhu, Vánocům blíže než ti, kteří jsou přesvědčeni, že se nic měnit nemusí. Stále se vyskytují mudrci, kteří se vydávají hledat Dítě v jeslích nejdříve s jinými představami. Naproti tomu Herodes, který myslí na to, aby nic stávajícího nebylo zpochybněno, a chce v zárodku potlačit hrozící změnu, neprožije z Vánoc vůbec nic.

Má-li však náš nepokoj směřovat k pokoji a míru, musí také touha, aby se mezi námi stalo něco jiného, vést ke skutečné změně k lepšímu, musíme vzít v úvahu měřítko, která Bůh nastavil tím, že se stal člověkem, a připustit, že o Vánocích je třeba jednat nikoliv podle člověka, ale podle Boha.

Ve větě – *Ačkoliv měl božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu* – z listu k Filipánům je obsaženo ve stručné formě vánoční poselství. Je to Bůh, kdo se z vlastní iniciativy vzdává svého postavení. On zřejmě nepotřebuje, aby trval na své božské pozici. On sám svádí dohromady protiklady obvyklého řádu: „Tady je velký Bůh – a tady malý člověk,“ aby se na ze-

mi něco změnilo, aby *byl na zemi pokoj*. Tady mi přichází na mysl pokoj v rodině, který je ve dnech velkého očekávání obzvláště ohrožen; hospodářská nerovnost mezi Severem a Jihem; vratký sociální mír v naší společnosti. Může se zde změnit něco k pokojnějšímu, dokud se nezačneme vzdávat navykých pořádků? Nic uzdravujícího se zde nestane, dokud se naše srdce a naše ruce budou zabývat především tím, abychom udrželi a uhájili své dosavadní pozice, svou spotřebu, svůj blahobyt. Vánoční poselství se tak stává zcela nesrozumitelným. Kdo je v silnější pozici, tedy s určitou nadsázkou, kdo má práci, zdraví, vědomosti, postavení, na tom je především záležet, aby udělal nový začátek.

Bohu zcela vážně záleží na tom, aby se situace mezi lidmi změnila: staví nám před oči vánoční evangelium jako vysvětlující obraz. V centru stojí to, co by jinak nikdy nestálo ve světelné rampě: malé dítě, rodina bez střechy nad hlavou, špinavá stáj, určitý počet bezzejmenných; teh-

dejší pastýři byli zcela okrajová společenská skupina nikoliv proto, že jich bylo tak málo, že byli okrajovým jevem, ale protože byli mechanismy našeho světa bezmyšlenkovitě vytlačeni na periferii.

Proto se pro nás vánoční poselství stává velice aktuálním. Spása se uskutečňuje na zemi tam, kde podle příkladu vánočního vyprávění se lidé z okraje dostávají do středu pozornosti, když dostanou svou tvář, svůj vzhled. Nezaměstnaní, bezdomovci, vyhnanec a cizinec, děti z ulice, rozvedení, rozvodoví sirotci. Snad k tomu patří ještě i to, co jsme sami v sobě vytlačili na okraj: viny, nepřekonané sklony, nevyřešené vztahy. Na zemi se mohou změnit poměry jen tehdy, když přijmeme a převezmeme Boží měřítko: když se budeme ptát po skutečných důvodech, společně s těmi „na okraji“ budeme hledat řešení a uděláme alespoň malé krůčky vpřed.

Jsmeli opravdu poctiví, musíme si přiznat, že se bojíme, abychom nebyli utlačová-

ni „okrajovými skupinami“ naší doby a jejich problémy. Tu nám jdou vstříc Vánoce ještě jednou se svým poselstvím: počátek záchrany, změny, nespočívá ve velkých konceptech, hotových strategiích na změnu systémů. Spíše se musíme smířit s tím, že stojíme teprve na začátku, kde je možno vnímat nouzi, kde ona má ještě tvář, kde tedy ztrácí hrozbu své anonymity. Snad by se tyto počátky mohly jmenovat sousedská pomoc, svépomocné skupiny, lidská setkání.

Jistě, počátek v malém nemí zatlačit skutečnost, že může zpochybnit i naše velké systémy. Neotřásá Boží příchod v podobě maličkého naší devizou „stále více, stále lépe, stále rychleji“? Nejsou Vánoce dnes pro nás výzvou, abychom se stali uvážlivějšími a lidsštějšími, aby nemuselo být tak mnoho těch, kteří jsou zatlačeni na okraj?

Dá se to vůbec udělat? Bůh kráčí nyní spolu s námi jako člověk. Sám se postavil na počátek a my můžeme teprve o Vánocích jen žasnout nad tím, jakým způsobem Bůh začal měnit svět: stal se kvůli nám maličkým, aby byl nablízku právě maličkým, těm, kteří k němu napřahují prázdné ruce, aby se od něho dali obdarovat.

Z *Zeichen* 103/12
přeložil-lš

Vánoce na Ukrajině

Jde o skutečný příběh, který se odehrál za železnou oponou před několika roky. Ukazuje nám, jakou moc má odpuštění a modlitba. Věřící se zde setkávají celá staletí, aby společně oslavili narození Ježíše Krista. Ale v nedávné minulosti tomu bylo jinak než po staletí předtím. Nyní se musí věřící skrývat v lese a svou věrností Kristu riskují dokonce svůj život.

Nataša stála u dveří svého domu a její nevidoucí oči jako by se dívaly do dálky. Hluboké mlčení, tichost sněhu kolem dokola. Ze slaměné střechy visí těžké rampouchy. Přichází studená noc.

Nataša byla oblečená jako ostatní ženy na Ukrajině: ovčí kožich, vysoké čizmy, na hlavě vlněný šátek. Tvář jí zbrzdilo mnoho vrásek. Jako všichni slepí i ona měla v ruce hůl. Zdálo se, že nepodléhá času; i když měla hodně roků a na tváři mnoho vrásek, její ústa nebyla zatrpklá.

Nebylo to poprvé, co dávála svůj dům k dispozici pronásledovaným křesťanům, kteří se mohli u ní setkávat jen tajně. Muž, lesník, jí padl ve válce. Její jediný syn se přidal k povstalcům, přítel ho však zradil a rudí ho oběsili. Od té doby se vyprávělo, že Nataša zešílela. Ale to byla jen záminka. Tato žena ve skutečnosti trávila osaměle dny v modlitbě. Bůh ji po jednom hlubokém vnitřním otřesu osvítil. Ani na okamžik neztrácela pocit Jeho přítomnosti. Když jí jednou z masového hrobu přinesli tělo jejího syna, pocítila hlas: „Proklej Boha!“ Ale jiný hlas jí říkal: „Modli se za tyrany!“ „Chvilí jsem váhala,“ prozradila později P. Dimitrijovi, „potom jsem se však rozhodla.“ Od té doby se stal celý její život tichou modlitbou.

Teď tu stála a čekala. Najednou zavrzal sníh po nohama: „Sláva Izusu Christu!“ pozdravil hluboký hlas. Nataša s rozžářenou tváří odpověděla: „Na veky vekov! Už jsem se bála, že se stalo něco zlého, Jdeš pozdě, Vasile.“

Velký, silný Vasil měl dětskou tvář, modré oči, vlasy sčesané do čela. Bezstarostně se usmál. „Několik komunistů mi bylo v patách jako smečka psů. Pozval jsem je na pohárek. Hostinský Fjodor je s námi. Něco jim tam přimíchal a mně nalil jenom vodu. Setřásl jsem je. Všechno bude v pořádku, mamko. Teď už musíme připravit maštal. Přejde převlečený za ženu.“

Obklopil je silný zvířecí pach. Krávy u žlabů spokojeně přežvykovaly. Vzadu ve stáji bylo seno uložené až nahoru, přední část místnosti byla čistě umetená. „Zkontroloval jsi i okno na střeše?“ zeptala se Nataša. „Kdyby náhodou přišli, mohou lidé utéct. Pro každý případ během mše svaté budeme hlídat dům. Kdyby hrozilo nebezpečí, udeřím tímto železem o dveře. To bude znamení. P. Dimitrij mi schová hostii. Já jsem stará, musíme myslet na ty mladé.“

Vasil potřásl hlavou. „Nechci ti odporovat, ale bylo by mi to líto, mamko, kdybys nemohla být na mši svaté. Možná, že najdeme někoho, kdo by mohl hlídat. A dokonce ještě pilněji než ty, mamko.“

Nataša se usmála. „Říkáš něco, čemu sám nevěříš. Bůh mi sice vzal zrak, ale zato vylepšil můj sluch. Nikdo neslyší tak dobře jako já. Od té doby, co mi zabili syna, musím se modlit za všechny nepřátele – však to víš; Bůh bude ode mne žádat zúčtování. Ne, oltář musí být zde. Tam v rohu jsem všechno schovala. Pannu Marii postavíme na tu desku. Pospěš si, můj synu.“ Mlčky, svědomitě a horlivě připravují všechny podrobnosti na slavnost. Po stranách nouzového oltáře postavili jedličky. „Krávy nám nahradí kamna,“ řekla Nataša. „Pomyslel jsi na to, že to bude jako o první vánoční noci? Panna Maria se tu nebude cítit cizí.“ Ozvalo se zahoukání sovy. „To je znamení,“ poznamenal Vasil. „Už jdou. Pojď mamko, pozdrav pátera Dimitrije.“

Dvě osoby čekaly na rozcestí, které vedlo k chalupě. „Ať vás Bůh ochraňuje!“ pozdravila Nataša. „Ať vás zachrání!“ odpověděl jeden hlas. Bylo to jejich heslo. Nataša se pokorně sklonila. „Ať tě Bůh požehná, otcě Dimirtiji. Pojď a trochu

se ohřej.“ Vstoupili do domku. Oheň v kamnech praskal. Pro otce Dimitrije nebylo obtížné se takto přestrojit. Jeho jemné pravidelné rysy mu to ulehčovaly. Po dlouhém nácvičku se naučil hovořit vysokým hlasem. Zněl trochu nápadně jako hlas starší ženy. To se mu na jeho cestách velmi hodilo. Měl dokonce i ženský pas. „Vlci zuří v Krásném lese. Bylo obtížné se sem dostat.“ Nad ohněm si ohříval své bílé ruce. „Kde můžu zpovídat? Je všechno připravené?“ zeptal se. „Všechno je v pořádku,“ říká Nataša. „Vasil stojí na křižovatce a odpovídá na hesla. Chtěla bych se vyzpovídat.“

Ostatní v tichosti odešli. „Vlastně ani nevím, z čeho bych se zpovídala. Všude je ve mně světlo. Nevidím, ale vnitřním zrakem se dívám na Boha. To

je nic a všechno, to je celý můj život. Čím více mě ponižuje, tím více mě obohacuje.“ Klečela se zkrříženými rukama. „Nehněváš se na ty, kteří ti ublížili?“ „Ne, nemám je v nenávisti. Musím se za ně přece modlit. Jsou to ubohé, zbloudilé děti. Měli bychom k nim přistupovat s láskou. Dobudeme je láskou. Jestliže se cítím vinná, tak proto, že je miluju málo, otcě.“

Za hodinu byla maštal plná. Všichni klečeli na zemi a opakovali jasným, přece však tlumeným hlasem: „Gospodi, pomiluj!“

Přede mši svatou oslovil P. Dimitrij shromážděné: „Milovaní bratři a sestry, máme důvod k radosti. V této požehnané noci se nám narodil Spasitel. Ve stáji jako je tato. A on, Pán Ježíš, se znovu narodí v našich srdcích. Pro toho, kdo mi-

luje, jsou Vánoce stále. Musíme mu však říct: „Pojď!“ A on přijde. Jak velká je to láska! Tak se musíme milovat navzájem. Musíme mít soucit s těmi, kteří jsou vzdáleni od lásky. Naši pronásledovatelé, naši nepřátelé jsou mnohem ubožejší než my...“

Nataša zůstala na stráži u dveří domu. P. Dimitrij s tím souhlasil. Slovům, která k ní ze stáje tlumeně doléhají, sice nerozumí, ale podle nářků rozeznává části liturgie. Stáj je vzdálená, co by kamenem dohodil. Nyní začíná kázání.

Nataša se posadila na lavičku. A ponořila se do svého vnitřního světla. Najednou vyskočí: „Kdo tu je?“ Těžká ruka jí padá na ramena a druhá jí zacpává ústa. „Mlč, ty stará čarodějnice. Tak to má být to tvoje šílenství?“ Strašná rána s ní mrští o zem. Muž se šklebí. „Teď jsi jako myš v pasti. Teď tě přinutíme promluvit. Tak pojďme. Odкуда je ten kněz?“ Nataša se pomalu zvedá. Žáda ji strašně bolí. Začíná si uvědomovat vážnost situace. Modlí se: „Matko Boží, vezmi si můj život, ale ostatním nedej zahynout.“ „To bude trvat celou noc,“ hovoří muž, „moji milicionáři tu budou za hodinu. Zatím se trochu pobavíme. Cos tu dělala u dveří?“ Nataša duchovním sluchem zřetelně zachytává slova. Odpovídá pevným hlasem: „Modlila jsem se za tebe.“ Muž se k ní otočí a posměšně vykřikuje: „Ale podívejme se, to se mi dostalo cti, to bych si nebyl pomyslel. Ty ses za mě modlila, za mne, který ti v okamžiku můžu zakroutit krkem, v okamžiku!“

Nataša cítí, jak ji rdousí. Nemá strach, naslouchá vnitřnímu hlasu a opakuje pomalu slovo za slovem: „Ne já jsem k politování, ty jsi politováníhodný. Proč se nesmiluješ nad svou duší?“ „Moje duše? Nejdříve bych musel vědět, jestli vůbec nějaká je!“ „Jen se podívej. Nic nevidíš?“ „Mlč, ty čarodějnice!“ „Já nejsem čarodějnice. Tvoje duše je jako spoutané děcko. Jak vyhládlé děcko.

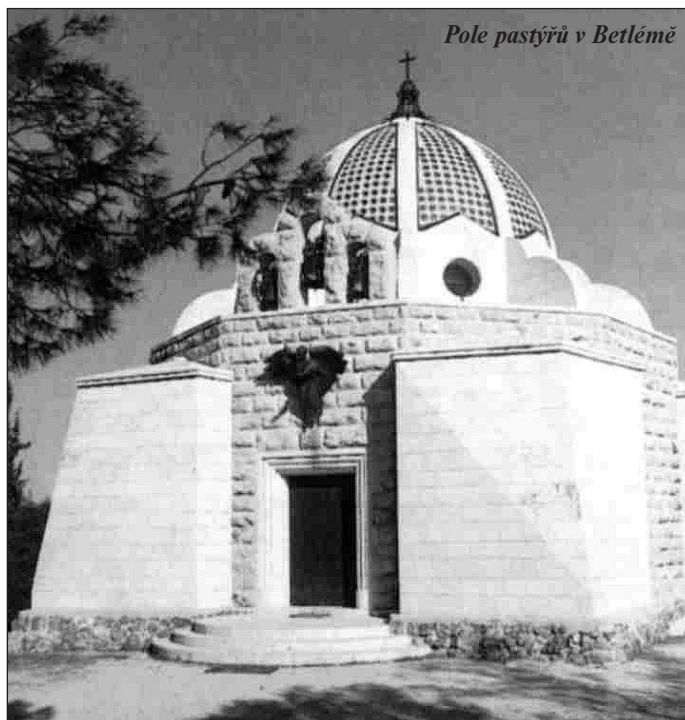
Jako zajaté děcko. Smiluj se nad svou ubohou duší!“

Muž se dívá, jako zasažený bleskem. Jeho rozervanou tvář zachvátil velký náhlý strach. Třeše se a skřípe zuby. „Tvoje duše!“ Žena pojednou vykřikne – poznala ho podle hlasu. Do tváře se jí hrne krev. „Za tebe se modlím. To jsi ty, kdo oběsil mého syna!“ volá přidruženým hlasem a vnitřně prožívá muka svého syna. A ten člověk teď znovu vyšpehoval toto vánočního setkání a přítom doufá, že mu ten surový zákrok vynese povýšení.

Ale v tom okamžiku se stává něco nepochopitelného. Muž před ní padá na kolena a divoký vzlykot otřásá jeho tělem. Nataša se k němu pomalu sklóní a obejmě ho.

„Uklidni se, moje dítě. Dnes je noc pokoje.“ On k ní otočí svou dosud mladou, slzami zalitou tvář. „Co mám dělat, mamko?“ „Pojď!“ odpovídá stařenka, „čekáme na tebe.“ Vezme ho za ruku, vede ho ke stáji a otevře dveře. Všechny pohledy se obracejí k příchozím. A Nataša jen prostě poví: „Vedu vám ještě jednoho bratra.“

Z Vítězství srdca přeložil -ra-

Svatá noc v Betlémě 1999

Máme ještě v živé paměti Vánoce před třemi lety, které znamenaly zahájení Velkého jubilea roku 2000. Ve městě Ježíšova narození – v Betlémě – sešly se 24. prosince 1999 všechny církve k „Noci míru“. Její program organizovala biskupská konference Sváté země, Komitét církví v Jeruzalémě a národní palestinské autority.

Přítomny byly křesťanské církve ze Sváté země a delegace z mnoha zemí světa: pravoslavní patriarchové z Řecka a z Arménie, církve ze Sýrie a Etiopie, koptická církev, církev anglikánská a pravoslavná.

Italská televize RAI 1 vysílala přenos do mondovize. Pět kontinentů představovalo 5 kněží a biskupů. Františkán P. Jozo Zovko byl přizván do reprezentace evropského kontinentu a modlil se jeho jménem u jesliček, které byly postaveny na Poli pastýřů v Betlémě.

Zde je podstatná část jeho modlitby:

„Jsme zde v tuto noc pokoje, radosti a světla. Z tohoto Pole pastýřů v Betlémě toužíme Tě zanést, Ježíši, do každé rodiny, do všech jesliček, do všech kos-

telů světa. Pane, dej, ať všichni ti, kteří se modlí v tyto sváteční dny, mohou nalézt pokoj, radost a cestu spravedlnosti. Drahý Ježíši, jsme plni radosti, že můžeme být v Betlémě. Toto město už nemá pro Tebe zavřené brány. Přišli jsme, abychom řekli Tobě a Tvé Matce: naše srdce jsou pro vás otevřená; Ježíši, naše rodiny jsou pro Tebe otevřené. Všichni Tě potřebujeme.

Tuto svatou noc toužíme zanést Tě všem mladým lidem světa, nemocným, kteří trpí na těle či na duchu, osobám starým a osamělým, těm, kteří nemají doma co jíst, strádajícím, vyhoštěným na okraj společnosti.

Toto je noc útěchy, noc uzdravení. Ježíši, potřebujeme Tě, očekáváme Tě!

Ó Pane, Ty jediný víš, kolik je mezi námi válek, jaká napětí jsou mezi námi. V této Sváté noci dej, ať božský pokoj skane ze Tvého srdce mezi lidmi, ať je to noc obrácení a uzdravení pro všechny.

Pane, zatímco stojíme před Tebou, chceme Ti obětovat uplynulých 2000 let..., obětovat Ti všechny naše svaté a naše mučedníky; skrze ně ať se šíří poselství a milost Betléma. Ježíši, vztáhni své božské ruce a naplň požehnáním srdce každého člověka.(...) Kéž se tato noc stane nocí pravého smíření: aby byl jeden ovčinec a jeden Pastýř.“

Mezi různými dary předal P. Jozo Zovko sochu Panny Marie z Medžugorje. Zasvětil pak evropský kontinent ochráně Panny Marie a vyprošoval tisíciletí radostné, požehnané a pokojné.

Po půlnoční mši svaté setrval se skupinou poutníků v modlitbách až do 3. hodiny ranní.

MT 95/2000

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

Ale i svět, který si říká křesťanský, ohrožují nesmiřitelné protiklady.

Stojí proti sobě stejně neústupně na jedné straně svět bezohledné a sobecké hojnosti a blahobytu a na druhé straně svět bezmocné nouze a zoufalého strádání. Není i tento stav důsledkem již příliš dlouhé nepřítomnosti Božího Syna v lidských srdcích?

Mimo Ježíše Krista skutečně není spásy, a to ani spásy v pozemských dimenzích, kterým říkáme *solidarita, porozumění*

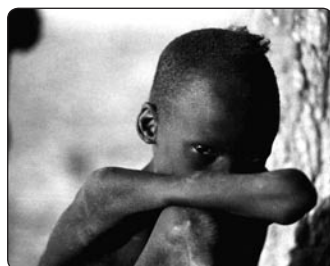

a mír na zemi. Čistě lidské úsilí o dorozumění se mívá účinkem, protože bez společného základu, bez jediného úhelného kamene, jímž je Ježíš Kristus, mluví ve skutečnosti každý účastník dialogu jiným jazykem.

A za této situace prožíváme v novém tisíciletí již druhé Vánoce, svátky, jejichž skutečná podstata spočívá právě ve vstřícnosti, nevyhnutelné cestě k opravdovému usmíření. Vánoce jsou přece památkou a oslavou té nejvyšší možné vstřícnosti, s jakou Bůh vyšel vstříc svému nevděčnému tvoru. Propast, kterou při tom mu-

sel Bůh překročit, nemá na tomto světě obdoby. V současnosti ani v minulosti lidstva nenajdeme tak velkou nespravedlnost, krivdu či urážku, nic, co by bylo srovnatelné s bezprávím, jakého se tvor dopustil na svém Bohu a Stvořiteli tím, že se vzpěl proti němu. A přece je to právě tento Bůh, který sám od sebe vychází jako první odbojnému člověku vstříc.

Současný svět si proto tak dokonale sekularizoval Vánoce, protože si už ani nechce připustit představu o jejich pravé podstatě. Namlouvá si, že od Boha žádnou vstřícnost nepotřebuje. K tragickým rysům dnešního člověka patří, že se pokouší rehabilitovat sám sebe tím, že ze svého vědomí vypudil pojem hříchu. Propast, před kterou sto-

jí, nezmizí tím, že před ní zavírá oči. Hřích je hrůzný a úděsný ze dvou důvodů: především proto, že je to urážka nejvyšší, nejsvětější a nejdobrotivější bytosti. Ale hřích je úděsný i z hlediska svých důsledků: uvrhl člověka do nepředstavitelně ponižujícího a zoufale otrockého postavení.

LITURGICKÁ ČTENÍ - pokračování ze str. 3

přijaly. A proto Bohu, který jediný je moudrý, buď skrze Ježíše Krista sláva na věčné věky. Amen.

Evangelium - Lk 1,26-38

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu, a ta panna se jmenovala Maria.

Anděl k ní vešel a řekl: „Buď zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi nalezla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“

Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpověděl: „Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“ Maria řekla: „Jsem služebnice Páně; ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

V poslední době si lidstvo samo stále častěji připravuje podívanou, která by mu mohla tento jeho stav v hříchu názorně alespoň přiblížit, a takovým obrazem jsou ekologické katastrofy. Snad nic nevystihuje tak přiléhavě a přímo plasticky stav hříšnosti jako pohled na ptáky, kteří se bezmocně brodí s křídly splepenými černým a smrdutým mazutem, rozlitým po mořské hladině i pobřežních plážích. Je tu navíc jeden podstatný a přítěžující rozdíl, že totiž zvrácený a hříchem ztotočený člověk si dokáže v tomto tak žalostném stavu dokonce libovat a nacházet v něm přímo masově své „potěšení“. Nastavit mu zrcadlo pokládá přímo za urážku. Tak dalece zalepil marasmus hříchu jeho duševní zrak i sluch i cit.

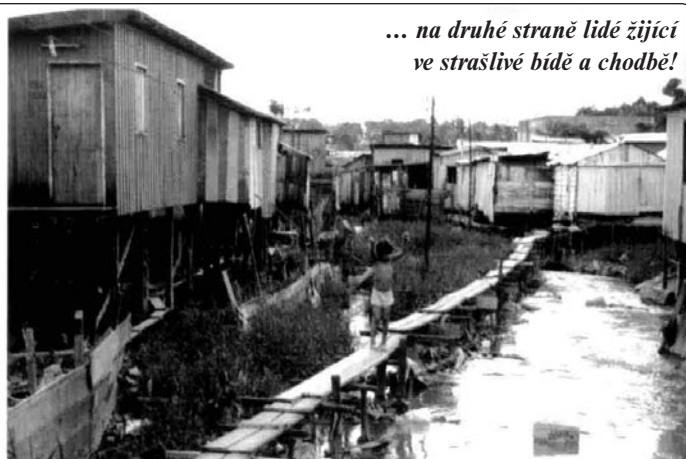
Právě z takového stavu ponížujícího ztotočení a smrtelné bezmocnosti nás nezištně přichází zachránit Boží Syn. Jeho vstřícná láska přitom přijímá podobu maximální lidské názornosti - při jeho zrození, v životě i ve způsobu jeho smrti. Nejenže nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, a stal se jedním z nás, ale na lidském společenském žebříčku si sám zvolil to nejposlednější místo, a to od svého narození až po nejpotupnější smrt.

Všechny konflikty a rozpory mezi lidmi, které trvají i po jeho příchodu, jsou důsledkem toho, že se mu na jeho absolutní vstřícnost nedostává podobně vstřícné odpovědi. A přece není jiné cesty ani k míru, ani ke spáse, než cesta Ježíše Krista. Není jiné účinné zbraně než té je-

*Svět na počátku třetího tisíciletí:
Na jedné straně přepych a blahobyt...*

*... na druhé straně lidé žijící
ve strašlivé bídě a chodbě!*

Otázka misie k židům

diné, kterou použil ON: vstřícná, názorná, trpělivá a pokorná láska, připravená ke každé oběti. Jeho blahoslavenství, příkazy o nastavení druhé tváře, přenechání pláště, o lásce k nepříteli mohou znít uším současného člověka přímo absurdně. Ale jeho velký vstřícný krok z Otcova lůna přes betlémský žlab až na kalvarské dřevo byl ve srovnání s tím vším nekonečně absurdnější, a přece ho udělal. Pro skutečnou lásku to není nic absurdního, tedy ani nemožného. Založil pro ni speciální školu, ve které

sám žil třicet let, a tou je rodina. Kdo jí neprojde, zůstává duchovně negramotný.

Může se nám zdát, že příklad jeho pokorné lásky už ani nemůže oslovit člověka, který si vytvořil ideály a hrdiny zcela opačného typu, kteří více odpovídají jeho rostoucí duchovní negramotnosti. Náš Pán však zvolil právě tuto cestu a jiná není. Osvědčila se přece dokonale. Dosvědčují nám to nepřehledné zástupy těch, kteří přijali jeho absurdní výzvy a šli v jeho stopách, někteří až na smrt. Nezanechali snad právě oni za sebou znamení hlubokých kladných proměn?

Než se Ježíš vrátil k Otcovi, svěřil nám základní úkol: získat všechny národy za jeho učedníky a postupovat přitom podle jeho příkladu. Tento úkol trvá i dnes. Abychom tedy někoho získali, musíme s ním nikoliv bojovat, ale musíme ho začít přesvědčujícím způsobem milovat. Vstřícně, bezvýhradně, jako ON. To je jediný účinný dialog, který více než slova potřebuje skutky. To je trvalé poselství Vánoc.

Ve Spojených státech amerických prohlásil interkonfesní výbor, který podléhá americké biskupské konferenci: Je teologicky nepřijatelné chtít provádět misii mezi židy: „Je jasné, že každá misie křesťanů u židů je v přímém konfliktu s židovským chápáním, že Starý zákon sám je povoláním.“ Následkem tohoto prohlášení bylo, že je americký tisk prezentoval jako dokument biskupské konference, a jedno významné církevní medium v Rakousku předalo tuto zprávu následujícím způsobem: „Katolická biskupská konference USA se vyslovila proti misii u židů.“ Podobné výroky bylo ve veřejnosti slyšet již častěji, a proto jsem toho názoru, že vyžadují objasnění:

V některých bodech se shodují s autory výše uvedeného textu:

1. Správné je: „Vždyť Boží dary a jeho povolání jsou neodvolatelné.“ (Řím 11,29)

2. Mimo veškerou pochybnost je i to, že Židé přijdou do

nebe; ovšem totéž platí v širším slova smyslu pro všechny lidi.

3. Nepochybuji též, že autoři této pozoruhodné výpovědi měli dobrý úmysl.

4. Že takový misionářský dialog musí být prost všeho násilí, snad již ani nevyžaduje dalšího komentáře.

5. Jasně je i to, že jen Bůh zná a stanoví hodinu, ve které židovský národ uzná Ježíše Krista za očekávaného Mesiáše.

Když jsem tak vyloučil možná nedorozumění, musím ale rovněž říci: dialog s našimi staršími bratry a právě s nimi je pochopitelně misionářský. K tomu mohu uvést následující důvody:

1. Ze skutečnosti (viz svatého Pavla v listě Římanům), že Smlouva zůstává v platnosti, nevyplývá, že by se nemohla dokonat v Ježíši Kristu.

2. Kdo se vzdá misionářského dialogu se svými židovskými přáteli, diskriminuje je a chová se antisemitsky. Jsou snad židé neschopní pochopit Boží plán, který byl podle apoštola Pavla

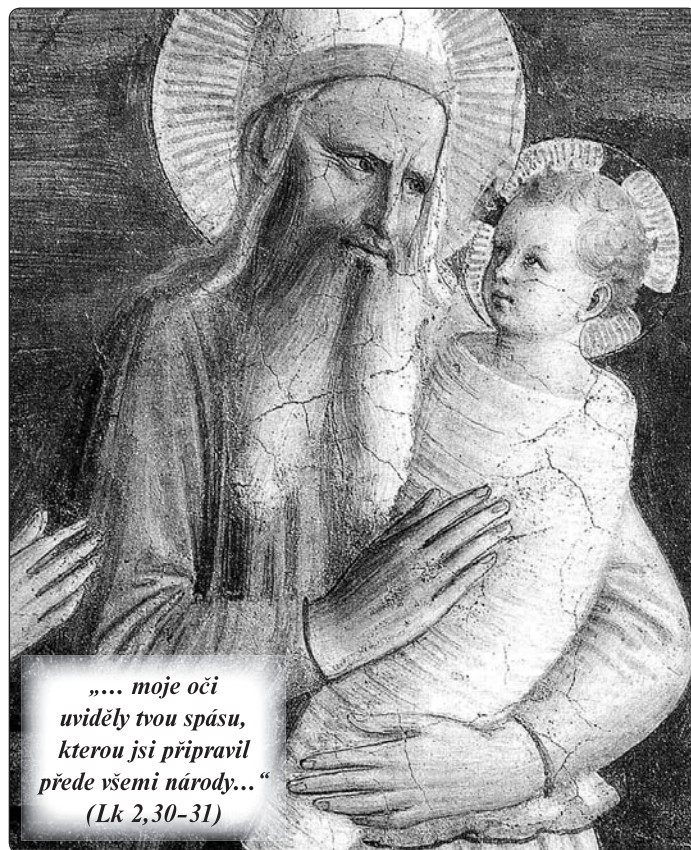
od věčnosti skryt, jsou neschopní jej přijmout, a tak vstoupit do Božího království, které přišlo s Ježíšem Kristem? Mají být židé vyloučeni z plnosti Vykoupení, které se v Kristu Ježíši stalo tělem? To by bylo absurdní.

3. Uvedený postoj je od začátku až do konce nebiblický: „Byl jsem poslán jen ke ztraceným ovcím z domu izraelského,“ říká Pán Ježíš kananejské ženě. Teprve o mnoho později za vedení Ducha Svatého se otevírá mladá židovsko-křesťanská církev pohanům. Ale odkdy a odkud by měla Církev nyní zaujmout opačné rozhodnutí, které by říkalo: „Pán Ježíš přišel jen k pohanům?“ ...spása je ze židů (Jan 4,22), a židé sami by z ní teď měli být vyloučeni? To by bylo absurdní.

4. A co by mělo být s těmi mnohými židy, kteří se stali křesťany? Bylo zapotřebí poslat Editu Steinovou k jejímu příslušnému rabinovi, protože neměla právo stát se křesťankou? To by mělo být „teologicky nepřijatelné“? Mohl bych se rovněž zeptat, proč apoštolové nezůstali tím, čím byli, totiž věřícími židy. A opět: Edita Steinová (jedna z mnohých!) vyloučená z Církve? To je absurdní!

5. Pokud je Pán Ježíš skutečně Božím Synem, což je zkrátka pravda, proč máme vylučovat židy z poznání této pravdy; proč se má hlásat všem lidem na zemi a jenom židům ne, zrovna jim ne, skrze něž přišel Ježíš Kristus na svět? To je absurdní!

6. A nakonec se já, který věřím v Ježíše Krista, cítím jako „čestný žid“ do té míry, že jsem zahrnut do vyvolení židovského národa. Tím se stali židé mými staršími bratry, jsem jim za to vděčný a jsem na to hrdý. A teď bych měl říci: K završení, dokonání spásy skrze Pána Ježíše nesmím své přátele a bratry pozvat? Ukažte mi něco absurdnějšího!

„... moje oči
uviděly tvou spásu,
kterou jsi připravil
přede všemi národy...“
(Lk 2,30-31)

Přeložil
Pavel K. Mráček OP

Malý příběh velké milosti

Daudi a Jildo, mladí afričtí katechisté, kteří v roce 1918 podstoupili mučednickou smrt. A přitom nedělali nic jiného, než že se modlili a učili modlitbě druhé.

David Macalaria

„Ty jsi přece tak malý, Jildo,“ řekl mu kněz, skoro jako by měl předtuchu toho, co oba mládence čekalo. Ale oni ho neposlouchali. Šli přes to všechno vstříc mučednické smrti. Příběh těchto dvou mládenců, Jilda Iry a Daudiho Okeloa, dvou katechistů, kteří roku 1918 v Ugandě našli smrt, tento příběh vypráví o milosti. Prostý, krátký příběh: Mezi dnem, kdy přijali křest, a dnem, kdy našli smrt, uplynuly jen dva roky. Tento africký příběh, který se odehrál na pozadí, jaké se západoevropskému pohledu může jevit jako bizarní, a který podává konec konců svědectví o tom, jak velice Bůh miluje chudé, v tomto případě děti. Své děti. Jeden dosud neznámý příběh, který se tradoval od vesnice k vesnici, od otce k synovi. Příběh, který si vyprávěli u táborového ohně při společném příjemném setkání. A také příběh, který misionáři, vyslaní až do tohoto vzdáleného koutu země, přijímají s dojetím a velkou úctou. I když ho již znali (oba mládenci se stali křesťany v jejich misijní stanicích), mohli vždy jen znovu zasnout nad tím, s jak velkou úctou jim zde tento příběh vyprávěli. A přitom je to jen příběh dvou dětí. Děti, které nedělaly nic jiného, než že se modlily a učily modlitbě druhé. Jak bohulibé to bylo! Tento příběh se nyní stal oficiálním: 20. října 2002 byli mladí ugandští katechisté uznáni za mučedníky.

Proces blahorečení Jilda a Daudiho byl zahájen misionáři v roce 1952–1953, když se předtím dlouho nic nedělo. Misionáři shromáždili podrobný spis se svědeckými výpověďmi, který se po jednom z nich jmenoval „Akta Albertiniho“. Až

do roku 1996 se tento dokument beze stopy ztratil. V tom roce se konal první ugandský biskupský synod a ten zavdal podnět k tomu, aby se celá věc znovu dala do pohybu. Otcové

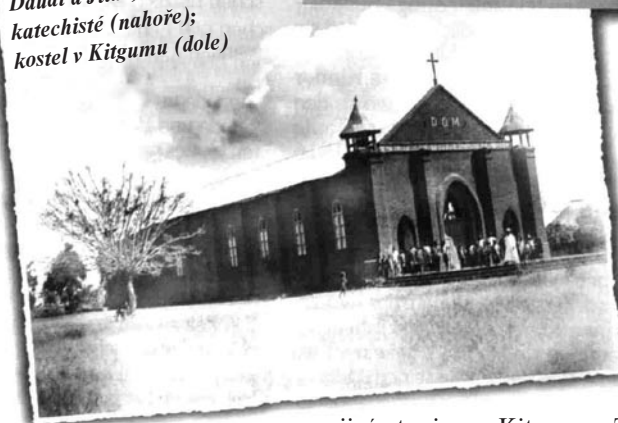
comboniové Arnaldo Baritusio a Mario Marchetti byli ve funkcích postulátora a vicepostulátora pověřeni, aby shromáždili další informace. Znovu se dotazovali dosud žijících svědků. Ale ve stejném roce se stalo něco nepochopitelného: „Akta Albertiniho“ se náhle objevila v misijním archivu. Srovnání starých svědeckých výpovědí s těmi, které byly shromážděny v devadesátých letech, vykazalo neuvěřitelnou shodu. A tak se také jednoznačně potvrdil již shromážděný materiál. Zahájení procesu v Kongregaci pro blahorečení a svatořečení, známé svou přísností, následovalo velmi záhy.

První malé kroky blahoslavených

Combonští misionáři zřídili první misi v Ugandě v Gulu na severu země v roce 1911. Afrika byla tehdy britskou kolonií, i když sever do ní nebyl zcela začleněn. Z Gulu působili misionáři i v jiných částech země. V únoru 1915 vznikla mi-

Daudi a Jildo, mladí afričtí katechisté (nahore); kostel v Kitgumu (dole)

sijní stanice v Kitgumu. Zde se misionáři setkali s nepřátelstvím kvůli protestantům, kteří přišli z Anglie a probudili nedůvěru u domorodého obyvatelstva. To se totiž domnívalo, že misionáři budou podobní jako bílí dobyvatelé, že degradují domorodé náčelníky na pouhé loutky, že budou muset budovat cesty a domy a nikdo jim za to nic nezaplatí. Po těchto cestách museli, opět bezplatně, dopravovat zboží pro bílé pány. Misionáři však zasedli s domorodci k táborovému ohni kmene Acholů, kteří žili na tomto nesmírně velkém území. Neřadili již misionáře k protestantským pastorům, které nazývali *munu ingereza* – anglické bílé, – nýbrž říkali jim *munu Khartoum* – bílí z Chartúmu, hlavního města Súdánu, což jednoznačně znamenalo, že se jim cítili bližší. Záhy začali Acholové posílat své děti do Kitgumu, kde se učily katechismus a přijaly křest. Počátkem roku 1916 se v misijní stanici slavilo prvních devět křtů. V tomto roce sem přišli i Daudi a Jildo. Pocházeli z různých

vesnic. P. Gambaretto, jeden z prvních misionářů z Kitgumu, vzpomíná na to, jak mu Jildo, tehdy ještě dítě, při jedné jeho návštěvě v domovské obci běžel radostně v ústrety – to bylo přijetí zcela jiného druhu než nedůvěra, se kterou se normálně setkával. Během katechumenátu se nestalo nic zvláštního, co by stálo za zmínku. Jejich starší druhové si na oba nepamatovali nic zvláštního kromě toho, že to byli „opravdu dobří a družní chlapi“. I P. Gambaretto mohl jen potvrdit: „Nic zvláštního, jen dobrý křesťanský život oné doby.“ V tehdejší misijní matrice jsou zaznamenány podstatné kroky jejich křesťanského života: křest 6. června 1916. Pak 15. října téhož roku přijali oba spolu svátost bířmování. Daudimu bylo tehdy 14 nebo 16 let, Jildovi mezi 10 a 12 (skutečný věk při křtu mohli misionáři jen odhadnout). K počátkům křesťanského života se hodí věta ve smyslu, jak ji vyslovil velký africký světec, biskup z Hippo, sv. Augustin: „I když ctnost, která je bez pravé zbožnosti, je pro pověst člověka užitečná, často vychvalovaná a vystavovaná na odív, není možno ji srovnávat s malými kroky světců, kteří vložili svou důvěru do Boží milosti a milosrdenství.“

Po přijetí svátostí se Daudi na nějakou dobu vrátil do své vesnice. Jednoho dne přišel na misijní stanici a prosil o peníze. Chtěl pomoci rodině svého nevlastního bratra Antonína, který dříve vyučoval ve vesnici Paimol katechismus a krátce nato přišel o život. Při této návštěvě se zeptal otců, zda by po nevlastním bratru nemohl převzít jeho úkol. Otcové proti tomu nic nenamítali, a tak Daudi chodil po dobu několika měsíců spolu s jinými katechisty čas od času do Paimolu. Malý Jildo naopak strávil většinu času v misijní stanici, kde pomáhal sestřím v kuchyni. Pak přišel rok 1917; byl to velice zlý rok. Epidemie nešto-

vic zachvátila velkou část obyvatelstva. Shromažďování obyvatel, při kterých domorodí léčitelé vyvolávali duchy, aby zahnali toto zlo, neznamenalo ve skutečnosti nic jiného, než že jen podporovalo šíření nákazy. Misie v Kitgumu se změnila v jeden lazaret. A když neštovice pomínu, nastal velký hlad.

Na slavnost Všech svatých 1917 měli katechisté v Kitgumu setkání. Při tomto shromáždění prosil jeden mladík, který dosud provázel Daudiho při jeho návštěvách v Paimolu, aby mohl tuto práci vykonávat na jiných místech, protože chtěl zůstat blíže své rodině. Vyhověli jeho přání a na jeho místo jmenovali Jilda. Otec Gambaretto komentoval okamžik, když tuto dvojici propouštěl, těmito slovy: „Nevěděl jsem, jestli je tam mám poslat, vlastně jsem nechtěl poslat nikoho. Panující hlad mi dělal velké starosti, ale ještě více barbarství, které bylo o těchto lidech známo. Ovšem o nějaké revoltě z politických nebo náboženských důvodů nemohlo být tehdy ještě řeči.“

A tu přede mne předstoupili ti dva mladí. První, kdo promluvil, byl Daudi: „Otče, jestli chcete, půjdeme oba do Paimolu.“ Řekl jsem jim, jaké těžkosti je tam čekají, ale nakonec jsem jim řekl, že je zítra ještě jednou přijmu. Dostavili se skutečně se svými matracemi a dekami na verandu a čekali před mým domem. „Chcete tedy do Paimolu? Víte snad, že tam vůbec nejsou dobří lidé, a ty, Jildo, jsi ještě tak malý!“ „Zato Daudi je už velký a my chce zůstat navždy spolu!“ odpověděl a pokoušel se tak rozptýlit moje pochybnosti. „A když vás zabijí?“ „Tak přijdeme do nebe.“ „Antonín už tam je,“ dodal Daudi, „a já nemám strach ze smrti. Copak Ježíš za nás neumřel?“ Byl jsem hluboce dojatý, ale všechno, jen ne uklidněný, bylo to jako předtucha. „Otče, nemusíte se o nás bát. Ježíš a Maria jsou přece s námi!“ Šel jsem zpět do

domu, vzal jsem katechismus, knihy a růženec. Pak jsem šel k oběma chlapcům, kteří klečeli na mé verandě, a dal jsem jim požehnání. Pomodlili jsme se spolu ‚Zdravas Maria‘ a já jsem je propustil.“

Rodiče Daudiho podnikali všechno možné, aby ho od odchodu odradili. Ale marně. Žádná prosba, domluva ani hrozba ho nemohla zadržet. Daudi šel a s ním i Jildo, také proti vůli svých rodičů.

V Paimolu byl jim po boku Bonifác Okot, představený katechistů z Kitgumu. Jak bylo tehdy zvykem, byli oba mládenci představeni starším vesnice. Jeden z nich, Ogal, jim připravil srdečné přijetí, nabídl jim jednu chýši a postaral se o to, aby bylo zajištěno jejich živobytí. Zdálo se, že krátká mise katechistů stojí pod dobrou hvězdou. Ni-

kdo ze vsi si nemohl vzpomenout na žádnou zvláštní událost. „Chovali se zcela bezúhonně,“ zněl jednoznačný soud. P. Antonio Vignato (od r. 1915 působil v Kitgumu, později měl převzít apoštolskou prefekturu „Rovnickový Nil“, zřízenou v roce 1923) popsal život katechistů v článku určeném pro list *Nigrizia* v roce 1933 takto: „Daudi byl klidný a slušný mladík, který bral povinnosti katechisty velmi vážně a byl všude žádaný. Při prvním ranním úsvitu svolával bubnem katechumeny k modlitbě, protože mše svatá tu nebyla. Pak se s Jildem modlili růženec. Přes den táhli od vesnice k vesnici, učili tam katechismus, někdy ve stínu stromu, jindy pod širým nebem, tam, kde se nacházeli katechumeni, kteří pásli dobytek. Při západu slunce byl znovu čas

ke společné modlitbě a k modlitbě růžence, který doprovázela ta nebo ona mariánská píseň.“ Jildo byl živější a veselejší mladík. „Byl pro Daudiho velkým pomocníkem, protože pomilováníhodným způsobem uměl ovládnout i nejtvrdošíjnější děti a uměl je přimět k návštěvě katechismu. Měl vždy pohotově něco vtipného a z každého setkání udělal radostné společenství.“ Tak se jim postupně podařilo získat všechnu vesnickou mládež. Důkazem toho je zahájení stavby kaple, která bohužel neměla být dokončena.

„V nebi“

Ale pak se situace náhle vyostrila. Bývalý náčelník oblasti Paimol jménem Lakidi, kterého před několika měsíci nahradili Angličané náčelníkem podle vlastní volby, byl po delším věznění opět propuštěn. Vrátil se do vesnice a dostal se ihned do sporu s novým náčelníkem. Příležitost k tomu se naskytila při honu na pštrosy. Podle acholského obyčeje musel ten, komu se podařilo ulovit pštrosa, věnovat křídlo a jednu nohu náčelníkovi. Lakidi pštrosa chytil, ale odmítl vykonat tento akt podřízenosti. Došlo k potyčce s Ametovými muži, při které byla jedna z Lakidiových dcer usmrčena. Vzhledem k nepříznivému vývoji dal se bývalý náčelník se svými muži na útěk. Stali se tedy *adwi*, jak se nazývali příslušníci bandy rebelů, kteří byli odpovědní za nejedno krveprolití a bezradně táhli savanou. Lakidi našel přijetí u *Abbasovy* bandy, ve které byli i Somálci, kteří pašovali slonovou kost a nevyhýbali se ani obchodu s otroky a vystupovali proti misionářům. Lakidi připravil plán pomsty proti novému náčelníkovi a zahraničním okupantům, ale také proti katolickému náboženství, což proces blahorečení jednoznačně prokázal, ačkoliv misionáři neměli s celou nešťastnou situací pranic společného, což ostatně všichni

Hrob malých mučedníků

věděli a mohli také dosvědčit. V prohlášení se hovoří o *odium fidei - nenávisť k víře*.

Nastal osudový konec týdne kolem 18.-20. října 1918. V sobotu večer přišel Bonifác Okot, který působil v sousední vesnici jako katechista, se svými katechumeny do Paimolu, aby zde další den, neděli, strávili spolu s Daudim a Jildem. Když tam přišli, našli celou vesnici ve velkém vzrušení: za předsednictví šamanů se konala věštická ceremonie. Ti se na zahraniční náboženství nedívali přejícím okem, neboť mu neměli za co děkovat. Připravilo je o jejich náboženskou prestiž a společenskou pozici. Neštěstí, která obyvatelstvo postihla, neštovice a hlad, je prý třeba připsat na vrub zahraničním náboženstvím: duchové, kteří byli odsunuti stranou, se domáhali pomsty. Mezi lidmi se mohla šířit nálada nenávisť a tento večer to bylo zcela zřejmé. Jak vyprávěl Bonifác Okot, došlo k diskusi s místními vesničany, ale nepřátelství bylo stále zřejmější, takže doporučil svým katechumenům, kteří ho provázeli, že nejlepší bude dát se na útěk. Během diskuse se Daudi a Jildo ani na okamžik nevzdálili od jeho boku. Mlčky tu stáli a jen časem dodali slabě: „My jsem přece nepřišli, abychom přinesli slovo bílých, nýbrž slovo náboženství.“ Nakonec naznačil Bonifác také jim, aby hledali záchranu v útěku, ale oni se nehnuli z místa a trvali tvrdošijně na svém: „My jsme pracovali na stejném díle, a jestliže je třeba zemřít, zemřeme spolu. To je utrpení, které souvisí s náboženstvím. Pán bude stát při nás.“ Diskuse se protáhla až do nedělního rána. Když pak vyzvali Bonifáce, aby vešel do jedné chatrče, vytušil ihned, že je to léčka. Dal přednost tomu druhému, skočil na své kolo a zmizel v prachu. Daudi a Jildo naopak zůstali. Nikdo neumí říct, jak ten den vlastně strávili. Pravděpodobně se modlili své obvyklé modlitby. Večer

se stáhli do své chýše. Ale zatímco obyčejně je doprovázeli jejich katechumeni, tentokrát zůstali sami. Ve vsi se šušovalo, že se brzy vrátí Lakidi a jeho *adwi*.

Přepad byl dobře organizován. Jedna skupina byla připravena přepadnout vesnici, kde byl Amet náčelníkem, druhá naopak táhla k vesnici, kterou spravoval jiný náčelník dosazený Angličany. Kolem 3.30 až 4.00 hodiny ráno dorazili *adwi* do vesnice Daudiho a Jilda, „když kohout dvakrát zakokrhál“, jak se podle acholského způsobu udával čas. Vtrhli do chýše katechistů, bili je a vytáhli ven. Daudi plakal a volal: „Pomoc, ... už nevidím maminku.“ Ale ten menší ho těšil: „Proč pláčeš? Jestli tě zabijí, tak k tomu nemají žádný důvod, protože jsi nic zlého nikomu neudělal!“ Před chýší vyslovili další hrozby, někteří je napadali. Jil-

do byl zraněn nožem. Ve skupině útočníků poznali dva své bývalé katechumeny, Opia Akademoye a Ibrahima Okidi. Vzniklý hluk přilákal další vesničany, kteří přišli ze zvědavosti. Někteří příbuzní Ogala, mezi nimi jistý Ocok, se pokoušeli mladým nějak pomoci z bláta. Ve vesnici nemohli být usmrceni, protože to by vyvolalo dech pomsty duchů. Ale mezitím se Daudi opět vzbouřil a zvolal: „Ocoku, jestliže mě tito muži chtějí zabít, ať to udělají. Já jsem sem nepřišel, abych jim něco vzal, ale abych jim přinesl náboženství.“ Tu popadli Daudiho, odvěkli ho z vesnice a probodli kopím. Jeden z útočníků poznamenal, že Jildo je ještě malý. Ale malý katechista škytal mezi slzami: „Já jsem učitel náboženství přesně jako Daudi. Vyučovali jsme spolu a spolu musíme také zemřít!“ Vyvlekli tedy i jeho ven a zabi-

li. Mrtvoly obou mládenců byly proti obyčejí zčásti pohřbeny. Jako hrob posloužil opuštěný pahorek po termitech, který jejich vrazi nazvali „Wi Polo“ – „V nebi“. Měl to být výsměch, ale křesťané to přijali s povděkem a chtěli pak být pohřbeni jen v blízkosti svých mučedníků na tomto kousku půdy, který je tak blízko nebi.

V rámci vzpoury, která brzy zachvátila celou oblast, museli mnozí jiní katechisté a jejich katechumeni přestát výhrůžky i skutečné útoky. Jedna kaple byla spálena. Po třech měsících byla revolta Angličany potlačena. Lakidi byl oběšen, ale dříve než zemřel, prosil, aby byl pokřtěn od kněží z Kitgumu. Vrahy obou mladých mučedníků opustilo štěstí a přepadlo je velké utrpení. Jeden z nich musel žít s jedním slepým okem, druhému ochrnilo rameno. Místní křesťané to pokládali za Boží trest. Aby se vzhledem k dalším ojedinělým rebeliím nevyvolávala nenávisť, nechali příběh katechistů upadnout na celá léta do zapomnění. Teprve v roce 1926 mohl Mons. Vignato vyzvednout tělesné ostatky obou mučedníků. V Paimolu našel mnoho lidí, které mučednictví obou katechistů přimělo k tomu, že přijali křest, a kteří s velkou úctou a pohnutím hovořili o Daudim a Jildovi. Na jejich prosby přenesl Daudiho ostatky (mrtvola Jilda mezitím padla za oběť divoké zvěři) do kostela v Kitgumu, kde se nacházejí ještě dnes. Putují sem četní poutníci, aby se modlili ke svým mučedníkům, kteří „dali svůj život za náboženství“. „Krev těchto hrdinů se přimlouvala u Boha a vyvolala v naší zemi stále četnější obrácení, je to zázrak milosti!“ napsal Mons. Vignato r. 1927. Tak si mohli Daudi a Jildo, kteří nedělali nic jiného, než že učili lidi modlitbě, zajistit místo v nebi. Jak je to bohumilé!

Z 30giorni 9/2002
přeložil -FJš-

Milovaný učedník v Římě

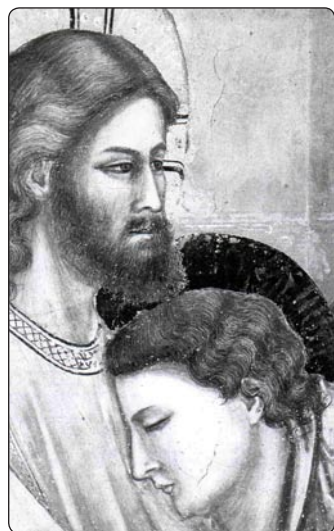
Byl Jan podobně jako Petr a Pavel v hlavním městě říše? Stará tradice vypráví, že byl v Římě a zázračně tam vyvázl z mučednické smrti.

U Aureliovy zdi, jen několik metrů od Latinské brány stojí kostel nazvaný San Giovanni in Oleo (Svatý Jan „v oleji“), který můžeme dnes obdivovat v podobě, kterou mu dal Borromini. Podle staré tradice byl postaven na místě, kde byl apoštol Jan uvržen do kotle s vařícím olejem, aniž by při tom utrpěl škodu.

Někteří učenci se sice přiklánějí k názoru, že se jedná o legendu, ale pokud jde o fakt, že učedník, kterého Ježíš miloval, byl v Římě, rozhodně se nejedná o pozdně středověkou zprávu. Církev, založená na krvi Petra a Pavla, uchovávala tuto zprávu pečlivě ve své paměti: křesťané Říma spojovali Janovo jméno s oběma apoštoly, kteří v hlavním městě říše vydali Pánu svědectví krve. Existují vůbec prameny, které hovoří o Janově pobytu v Římě?

Ve vařícím oleji

Nejstarší svědectví o této události pochází od Tertuliána, apologety, který žil mezi

druhým a třetím stoletím v Africe. Aby doložil autoritu a nespornou přednost apoštolské

tradice, poukazuje Tertulián ve slavném spisu *De praescriptione haereticorum*, který napsal kolem roku 200, na prvenství římské církve: „Když přicestuješ do Itálie, přijedeš také do Říma, odkud můžeme čerpat autoritu apoštolů. Jak šťastná je církev, kde apoštolové celou nauku vylili spolu se svou krví, kde se Petr stal podobný Pánu ve svém umučení, kde Pavel byl korunován stejnou smrtí jako Křtitel, kde apoštol Jan byl uvržen do vroucího oleje, aniž by utrpěl škodu, a pak byl vyhnán na ostrov Patmos.“ (*De prescr.* 36) Tento kontext vyvolává dojem, že tato zpráva patřila v římské křesťanské obci k tradovanému společnému dědictví. Bylo by to velice zvláštní, kdyby Tertulián spojoval dvě zcela jisté události mučednictví Petra a Pavla v Římě s nějakou nedoloženou zprávou.

Druhé svědectví se k nám dostává od Jeronýma. Jeho svědectví z konce 4. století je o to cennější, že se jedná o autora velice kritického k historii a k pramenům. Ve svém komentáři k Matoušovu evangeliu, konkrétně k veršům, v nichž Ježíš sděluje Jakubovi a Janovi, že budou pít z kalicha utrpení (Mt 20,22), říká Jeroným o Miláčku Páně: „Jan zemřel na konci svého života přirozenou smrtí. Když však čteme dějiny církve, dovidáme se, že také on byl pro své svědectví uvržen do kotle s vařícím olejem, ze kterého vyšel jako bojovník, aby přijal Kristovu korunu, a bezprostředně nato byl poslán do vyhnanství na ostrov Patmos. Vidíme tedy, že i on pil kalich svědectví jako tři mládenci v ohnivě peci, i když pronásledovatel neprolil jeho krev.“ (*Comm. In Ev. secundum Mattheaum*)

Pro svědectví Kristu

Kdy a proč došlo k tomuto nekrvavému mučednictví? Jak víme, dosáhl tento apoštol na

rozdíl od ostatních, kteří před rokem 70 podstoupili mučednictví, úctyhodného stáří. Dostupné prameny nám dokonce dovoluují popsat v hrubých rysech jednotlivá zastavení jeho života. V první kapitole Skutků jej nacházíme při uzdravení ochrnutého u chrámové brány v Jeruzalémě a pak po boku apoštola Petra při jeho řeči před velerádou. V jednom úryvku listu ke Galatským dává Pavel Jana ještě jednou do souvislosti s Petrem a Jakubem, když mluví o třech sloupech církve (2,9). Když tedy Pavel potkal apoštoly v roce 49, byl Jan ještě v Jeruzalémě. Pak zcela jistě přesídlil do Efezu. Eusebius z Caesareje, autor církevních dějin ze čtvrtého století, datuje tuto událost do roku 67 a spojuje ji s propuknutím židovské války. (*Hist. eccl.* III, 23,4)

V tom roce byl Petr již mrtev. Od té doby byl Jan více než třicet let jediným apoštolem, který byl očitým svědkem Ježíšova života. Tato skutečnost mu zajišťovala obzvláštní úctu, která snad vysvětluje i vznik pověsti rozšířené mezi křesťany, že apoštol nezemře až do druhého Kristova příchodu.

V tom roce se setkal Jan s Polykarpem a vysvětlil ho na biskupa ve Smyrně. Ireneus, lyonský biskup, který se narodil kolem roku 130 v Malé Asii, poznal tehdy Polykarpa. Předal nám své živé vzpomínky a pocity ze setkání s přítelem Miláčka Páně. Ve svém dopise gnostikovi Filónovi, svému druhu z dob mládí, píše Ireneus: „Neboť když jsem byl ještě mladíkem, vídal jsem v Malé Asii Polykarpa (...). Proto mohu ještě dnes popsat místo, kde vcházel a vycházel, jeho životní obyčej, jeho tělesnou postavu, jeho řeči před lidem, jeho vyprávění o stycích s Janem a jinými osobami, které ještě viděly Pána, jeho zprávu o jejich učení a dále to, co od nich slyšel o Pánu, jeho zázracích a učení.“ (*Eus.: Hist. eccl.* V. 20,4)

Ireneus a Eusebius také podávají zprávu o posledních letech života apoštola Jana. Eusebius se sice přímo nezmiňuje o jeho cestě do Říma, ale říká: „Tehdy (před smrtí Domiciána) musel být apoštol Jan ještě naživu a pro svá vystupování na obranu Božího slova byl poslán do vyhnanství na ostrov

Patmos.“ (*Hist. eccl.* III, 17) Nacházíme se v roce 95. Příchod Jana do Říma, jeho proces a jeho odsouzení se muselo udát několik let předtím.

Na ostrově Patmos napsal Jan Apokalypsu. Po smrti Domiciána v roce 96 a po zrušení exilu se apoštol vrátil zpět do Efezu: „Tehdy ještě žil v Malé Asii apoštol Jan, kterého Ježíš miloval, a řídil tamní církve, když se po smrti Domiciána vrátil do Efezu z ostrova, na který ho vyhnal.“ (*Hist. eccl.* III, 23) Tam na naléhavé prosby křesťanů své obce sepsal čtvrté evangelium. Ireneus vysvětluje: „Jan, Pánův učedník, ten, který spočinul na jeho hrudi, zveřejnil evangelium, když pobýval v Efezu.“ (*Adv. Haeres.* 3,3,4) Jak rovněž sděluje Ireneus, „zemřel za císaře Trajana a je to pravý svědek apoštolské tradice.“ (*Adv. Haer.* 3,1,1)

Giovanni Ricciardi
překlad -lš-
(Dokončení přístě)

Kulturu smrti přemůže jen Bůh

Rozhovor s P. Reillym, jehož působením bylo již zavřeno několik potratových klinik v USA

Již více než deset let stojí P. Philipp Reilly před potratovými klinikami v New Yorku jako svědek Ježíšovy lásky a spolu se svými spolupracovníky již zachránil nescísný počet dětí.

Jaké jsou nejdůležitější poznatky, které jste vyvodil ze svého dlouholetého úsilí o záchranu nenarozeného života?

Otec Reilly: Že kultura smrti nemůže být překonána jen lidským úsilím. Budu to ilustrovat na jednom příkladu: Moji spolupracovníci jeli metrem. Ve vagónu byly plakáty propagující potraty. Celý program smrti organizace *Planned Parenthood*. Moji lidé se mě ptali: „Nemáme to strhnout?“ „A co to pomůže?“ odpověděl jsem. „Přinesou sem další plakáty. Zeptám se vás: Vzali byste si takové letáky? Jistěže ne! Řídíte se svými zásadami. A proč? Protože jste se obrátili.“

Když se někdo obrátí, když je o něčem přesvědčen, nehraje pro něho žádnou roli, co mu chce někdo namluvit. Pak mohou být miliardy investovány do reklamy, do cílené manipulace, lidé budou raději připraveni zemřít za svou pravdu. Musí nám být jasno: My nemůžeme s našimi protivníky vést válku na úrovni výzkumu mínění a reklamy. Nám jde o obrácení. Až se ně-

kdo obrátí, získali jste ho. O co mi jde: Původně jsme měli před očima jen fyzický život. Kdo byl „pro život“, snažil se druhým zachránit fyzický život a stavěl se proti těm, kteří se zasazovali za usmrcování. Ve skutečnosti nemůže být někdo pro život a současně se profilovat bojem proti lidem v kultuře smrti.

Musíme se pokusit vnímat toto dění Božíma očima. A zde musíte vědět: Bůh není nikomu nepřítelem. Bůh miluje všechno, co stvořil. On chtěl, aby všichni tito mladí lidé, kteří křičí: „To je moje právo, to je moje břicho!“ přišli nakonec do nebe. Umřel proto, aby tito lidé tam přišli. Chce, aby měli věčný život.

Proto musí každý, kdo je pro život, mít mnohem širší horizont. Musíme se naučit přijímat základní Boží postoj: tito lidé nejsou moji nepřátelé, chci za ně nasadit svůj život, jak to učinil Ježíš, chci být pro ně svědkem Boží lásky, chci, aby byli zachráněni. A to je možné udělat jen silou Boží, to jde jen tehdy, když skrze nás působí Duch Svatý. A odtud plyne velký vy-

znam Eucharistie: Bůh nám dává novou schopnost milovat svět: „Chci, abyste milovali své nepřátele!“

A to je něco jiného než nějaké humanitární nasazení. Bez Boží síly nemůžeme milovat své

nepřátel, toho druhého, který není nijak pomilováníhodný. Ale jakmile ti druzí pocítí lásku tam, kde očekávali hněv a odmítání, pak se ptají: Jaký duch to vládne těmto lidem? A pak se cítí být tímto Duchem přitahováni. Nic to nepomůže, když my vyrukujeme se svým ubohým duchem proti ubohému duchu těch druhých. To přinese jen konfrontaci. Ta se odehrává na velice nízké úrovni. Ale tady jde o otevření se pro Boží dimenzi. Moje odpověď je tedy tato: Pochopil jsem, že při nasazení pro život se jedná o nadpřirozené, Boží dílo. Jde o věčný život lidí. A ti nejsou našimi nepřáteli. Chceme, aby v nás byl pro ně přítomen Kristus. A tím způsobem je vyzvedáme z kultury smrti do kultury života.

Kdyby se vás některý čtenář zeptal: „Otče Reilly, co mohu dělat, abych dále přinášel kulturu života?“

Reilly: Moje první odpověď zní: Buďte svatí! „Pro život“ – to jsou svatí lidé. A druhá důležitá věc je: modlit se. A tak říkám: Ve světě není pro život nic důležitějšího, než být na místě ve své rodině. Proto pečujte dobře o své děti!

Je velice důležité, aby se nezanedbávala rodina, zcela normální odpovědnost. Právě k tomu chceme přivést lidi, kteří jsou konfrontováni s potratem: vést normální rodinný život, velkodušně vychovávat děti. To chce Bůh. Proto nesmíme zanedbávat vlastní rodinu, chceme-li záležitost života dostat do popředí. Tedy – dělejte to, co je nejbližší. Převzmi vážně odpovědnost, která ti byla svěřena. A buď svatý!

Jestli pak máš navíc čas, aby ses podílel na aktivitách, pak je to velmi důležité. Svět potřebuje svědky. Protože v dnešním sporu o nenarozené děti samotnou oběť není vidět. Ony nemají hlas ani jméno, nemohou se samy bránit. Kdyby byla křivda zcela zjevná, bylo by všechno jednodušší. Oběti jsou však odkázány na nás. Musíme tedy oběť udělat viditelnou. A to děláme před potratovou klinikou. Proto jsou naši protivníci proti nám tak hlasitě vyhrcoeni.

Tedy ještě jednou: buď svatý a převzmi odpovědnost za pozitivní život, a pokud máš čas, zúčastni se akcí, kterými oběti vstupují do vědomí společnosti. Je to nesmírně důležité. Dnes denně umírají lidé, mliční lidé, musíme se pokusit jim pomoci. Nejde v první řadě o změnu zákonů, i když i to by bylo dobré. Jde o přímé akce, které jsou pokojné a odbývají se v modlitbě, aby zviditelnily oběť. A já vám říkám – to zachráni mnoho životů.

Mnoho lidí dnes ztrácí naději, když vidí, jak se zlo valí. Co jim můžete říct, abyste posílil jejich naději?

Reilly: Znáte příběh Josefa a jeho bratrů ze Starého záko-

Dante Alighieri

HYMNUS NA MATKU BOŽÍ

*Panno a Matko, Dcero svého Syna,
z všech tvorů největší a též nejpokornější,
věčného úradku ty předurčený Cíli,
jen skrze Tebe lidská přirozenost
nabyla tak velké vznešenosti,
že Tvůrce sám se pranic nezastyděl
být lidským tvorem ve Tvém čistém těle,
kde se rozhořela ona láska,
skrz jejíž žár nám v tomto věčném míru
vykvetl zde ten nejkrásnější Květ.
Jsi nám poledním světlem lásky k bližním,
zde dole naděje jsi vždy tím
nejživějším zdrojem.*

na, kteří ho prodali do otroctví. Když pak v Egyptě zjistili, že mají Josefa před sebou, nařikali: „Co jsme to udělali!“ Ale Josef postavil věci do správného světla: „Kdybyste to nebyli udělali, nemohli byste nyní celý národ zachránit od hladu.“ Nebo si vzpomeňte na Tomáše Mora, který byl stát. Jeho rodina ho přemlouvala, aby papír přece jen podepsal, aby byl osvobozen. A on na to odpověděl: „Jednou z nejdůležitějších věcí, které Bůh v mém životě způsobil, – musím za to děkovat – je moje obrácení. Jsem totiž přesvědčen: Ať se stane cokoli, bude to vždy k dobrému.“ Bůh všechno promění v dobré.

Svatý Jan od Kříže říká: „Tam, kde není láska, vnes lásku ty, a najdeš lásku.“ Nařikání žádnou lásku nepřinese.

Kultura smrti je nepředstavitelné zlo. Ale udělejme krok zpět: Bůh by toto zlo nepřipustil, kdyby z této bídy nemělo vzejít něco zcela nepředstavitelně dobrého. Vyžaduje to ovšem naše nasazení – proti vši naději doufat v přesvědčení, že Bůh z toho vyvodí něco nepředstavitelně dobrého.

Podívejte se – cestuji po celém světě a vidím, co se zde ve Vídni děje dobrého. Ale stejně tak se mi vede v Austrálii, v New Yorku, v El Pasu, v Anglii... Lidé, kteří se hrdinně a nezištně obětují. To přináší nesmírnou velkodušnost, hluboký život modlitby, mnoho dobrého. A především – stá-

le více lidí opouští kulturu smrti. Zde je možno slavit velká vítězství.

To nejstrašnější zlo, které svět kdy zažil, se stalo v den, kdy byl Bůh ukřižován. A největšího daru se dostalo světu právě v tento den. Bůh má nepochopitelnou schopnost učinit z toho nejstrašnějšího zla nástroj k záchraně světa..

Můžete vyprávět nějaký příběh, kdy se kultura smrti změnila na kulturu života?

Reilly: Bylo by tu mnoho co vyprávět. Dovolte mi předeslat toto: Každý, kdo pracuje jako dělník, přijde někdy k názoru – to, co dělám, je špatné. A pak se to pro něho stane všechno pekle. Podívejte se na lidi kolem sebe. Lidé kolem jsou prostě slepi, žijí v temnotě. A od nás, od lidí, kteří stojíme před klinikami, čekají, že je budeme nenávidět, protože jsou vrahy dětí. Domnívají se, že za námi nemohou přijít. A tak si mnozí z nich zoufají, ničí sami sebe, vykojení, alkohol, sebevraždy. Anebo: zakousnou se do vraždění.

Musí nám být jasné, že tyto lidé potřebují pomoc. Když jdou jednou kolem nás, musí pocítit, že je milujeme. Tím v nich může vyklíčit naděje, zasvitnout světlo.

Dovolte mi nyní, abych vyprávěl zcela neobvyklý příklad takového obrácení. V jednom dni kolem mě prošlo 80 žen do kliniky a do dvou hodin odpolodne 37 z nich se rozhodlo pro život svého dítěte.

Ve dvě hodiny šel kolem mě lékař této kliniky a řekl mi: „Monsignore, mohu s vámi mluvit? (Jsem k doktorům vždy velmi zdvořilý a oslovuji je doktore!) „Ano, pane doktore.“ „Vy jste první, komu to říkám: Od této hodiny už nechci dále provádět potraty.“ Odpověděl jsem mu: „Pane doktore, mohu vám dát požehnání?“ „Já jsem ale Žid, nevím, jestli to můžete.“ „Když mi to dovolíte vy, mohu.“ Dovolil mi to a já jsem mu požehnal: „Ve jménu Boha Abraháмова, Izákova a Jakubova Bůh tě volá, abys byl apoštolem života. Budeš zvláštním nástrojem v rukou Boží prozřetelnosti.“ Podíval se na mě: „Máte pravdu.“ A vrátil se zpátky do kliniky.

Tam svolal všechny lidi a řekl jim: „S tímto vražděním se musí přestat. Bezpodmínečně!“ Pak odešel z kliniky, nasedl do auta a již nikdy neprováděl potraty. Z toho je zřejmé: Nejde o to, před klinikou vykřikovat a řvát, nýbrž udělat prostor pro sílu Ducha Svatého.

95% žen, které se rozhodnou pro život, vstoupí nejdříve do kliniky a pak teprve vyjdou s dítětem ven. Jednáme s nimi přátelsky. Nejsme rozzlobení nebo vzrušení, ani když jdou dovnitř. Naopak, nabízíme lásku a přátelství, svou modlitbu. Když vycházejí, nemají strach k nám přijít. Jsme pak ti první, kteří sdílejí jejich radost, že si ponechaly své dítě. Žehnáme jim. Jak je to krásné! Jejich tváře, původně napjaté, se stanou překrásnými.

Zažili jsme, že stovky lidí, které pracovaly v oblasti potratů, této práce zanechaly. Jednou vyšla jedna paní a řekla: „Konečně opouštím to peklo!“ Stále se tedy dějí zázraky. Jedna osoba, která byla činná v potratovém průmyslu, je nyní tou nejlepší pouliční poradkyní v USA.

*Rozhovor vedli Alexa a Christof Gaspariovi
Z Vision 2000
přeložil -lš-*

1. čtení – Sir 3,2–6.12–14

Pán chtěl, aby otec byl od dětí ctěn, a potvrdil právo matky u potomstva. Kdo ctí otce, usmířuje své hříchy, kdo si váží matky, jako by sbíral poklady. Kdo ctí otce, dočká se radosti na vlastních dětech a bude vyslyšen, když se modlí. Kdo ctí otce, bude dlouho žít, kdo poslouchá otce, občerstvuje svou matku.

Synu, ujmi se svého otce, když zestárne, a netrap ho, dokud je živ. Slábně-li mu rozum, ber na něj ohled a nepohrdej jím, když ty jsi v plné síle. Nezapomene se ti, žes měl soucit s otcem, započítá se ti (jako náhrada) za tvé hříchy.

2. čtení – Kol 3,12–21

Bratři! Jako od Boha vyvolení, svatí a milovaní projevujte navenek milosrdné srdce, dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost. Snášejte se a navzájem si odpouštějte, má-li kdo něco proti druhému. Pán odpustil vám, proto odpouštějte i vy. A nadto nade všechno mějte lásku, neboť ona je svorník dokonalosti. Ať ve vašem srdci vládne Kristův pokoj: k němu jste byli povoláni v jednom těle. Buďte (za to) vděční. Kristova nauka ať je u vás ve své plné síle: moudře se navzájem poučujte a napomínejte. S vděčností zpívejte Bohu z celého srdce žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Cokoli mluvíte nebo konáte, všechno dělejte ve jménu Pána Ježíše Krista a skrze něho děkujte Bohu Otci.

Vy ženy, buďte svému muži podřízeny, jak se to sluší na křesťanky. Vy muži, mějte svou ženu rádi a nechovejte se k ní mrzoutsky. Vy děti, ve všem svoje rodiče poslouchajte, jak se to patří u křesťanů. Vy otcové, nedrážděte svoje děti, aby neztrácely odvahu.

Evangelium – Lk 2,22–40

Když nadešel den očišťování podle Mojžíšova Zákona, přinesli Ježíše do Jeruzaléma, aby ho představili Pánu, jak je psáno v Zákoně Páně: 'Všechno prvorozené mužského rodu ať je zasvěceno Pánu.'

Pokračování na str. 17

Požehnaná věrnost
a vytrvalost

Zamyšlení nad lit. texty dnešního svátku

Mé oči viděly spasení pro všechny národy

Duch Boží tě dnes zve do jeruzalémského chrámu, kde připravuje krásná setkání. Zanechej na chvíli svých starostí a svých zálib a dovol mu, aby i tebe vedl podobně jako Simeona a Annu.

Ježíšovy rodiče přivádí do chrámu poslušnost k Mojžíšovu Zákonu. Vykonali dalekou pouť, aby splnili, co ukládá Zákon. Maria, ačkoliv je nevinná a neporušená, přichází, aby přinesla očištnou oběť. Ačkoliv je Matkou Pána nebe a země, nemá na víc než na oběť chudých. Za prvorozeného syna zaplatí výkupné,⁽¹⁾ které je v případě Božího Syna zcela nelogické, ale svatí rodičové uvažují jedině v mezích poslušnosti a pokorně se podrobují všemu, co je předepsáno.

Ježíš poprvé vstupuje do Otcova domu. Bude ho za svého života navštěvovat s úctou a láskou, bude odtud vyhánět ty, kteří ho znesvěcují, ale nakonec v pláči projeví svou bolest nad tím, že tento chrám podlehne zkáze rukama pohanů. Zbuduje si četné jiné chrámy, kde bude přebývat, aby v nich byl stejně blízko nejen Otci, ale i lidem. Ale i nad mnohými z nich zapláče, neboť také padnou do rukou pohanů, protože ti, kteří v nich měli vzdávat chválu Bohu, *nerozeznají čas, kdy jim Bůh nabízí svou přízeň*⁽²⁾. Opuštěné chrámy jsou němými svědky toho, že lidé opustili svého Boha.

Ve stejnou dobu jako Svatou Rodinu přivádí Duch Boží do chrámu spravedlivého starce Simeona. Dává mu poznat nejen ten pravý čas, ale uprostřed všeho lidu i Ježíšovu Matku a Dítě. Na jeho příkladu ti Bůh ukazuje, jak odměňuje vytrvalé modlitby a upřímnou touhu po setkání se Spasitelem. Simeon se dočká vyslyšení svých dlouholetých modliteb a tužeb. Takové modlitby dělají Bohu opravdovou radost a z této radosti dá Hospodin zakusit i svému věrnému služebníku. Nejenže na vlastní oči uvidí splnění svých vroucích proseb, ale Matka Vykupitele mu dovolí, aby vzal její Dítě do své náruče a přitiskl je k srdci. Mohlo se mu dostat většího vyznamenání a větší radosti? Ta radost je nyní tím větší, čím déle o ni prosil. Čerpej z toho důvěru pro chvíle malomyslnosti a únavy.

Ale v tento požehnaný čas vidí svatý stařec mnohem více než jen chudé dítě na svých loktech. Vidí zcela zřetelně budoucí radostné plody vykoupění, které lidstvu přináší, ale vidí také, jak mnoho bude těch, za které on sám se marně modlil a Ježíš marně sestoupil z nebe, protože oni sami odmítají jeho vykoupění. Není to smutné, že jsou lidé, kterým všechna Boží láska a příchod Pána

na svět bude sloužit jen k jejich odsouzení? Proti zatvrzelosti a tvrdošijné zlobě je bezmocné i Boží smilování. A to je nanejvýš bolestná rána, která zasáhne stejně tak Syna jako jeho Matku. Můžeš z toho poznat zcela jasně, jak těsně je Maria spjata s dílem svého Syna. To, co dnes vykonala v chrámě, není jen povinnost izraelské matky. Ona přináší Otci v oběť jeho i svoje vlastní Dítě a spolu s ním i samu sebe. Chceš-li ji potěšit, popros ji o pomoc, aby pro tebe i všechny tvoje drahé byl její Syn vždy jen důvodem ku povstání, nikdy k pádu. To, o co Simeon tak vroucně prosil celá dlouhá léta, tobě je dostupné tak snadno, dokonce každodenně, protože chceš-li, můžeš z Mariiných rukou přijímat *štěstí Jeruzaléma po všechny dny svého života*⁽³⁾. Uvědomuješ si dostatečně, co to znamená? Nestalo se ti to samozřejmostí, která tě připravila o potřebnou úctu? Pros za sebe, ale i za všechny, kteří jsou svou nedostatečnou úctou ohroženi, že budou přijímat Pána místo ku povstání k pádu.

Ještě jednu zbožnou duši chce Pán odměnit za dlouholetou věrnost. Poznáš ji jistě mezi všemi, protože žádné jiné nezáří taková radost z tváře. Když tato žena v mládí osaměla, nehledala pro sebe společnost lidí, ale zasvětila se bezvýhradně Bohu. Boží dům se stal pro ni takový zalíbením, že *nevycházela z chrámu a sloužila Bohu ve dne v noci postem a modlitbami*. Nyní se jí dostává té cti, že může všem, kteří jsou kolem a kteří čekají na své vykoupění, ukázat Dítě – Spasitele světa. Celých sedesát let čekala na tu šťastnou chvíli. Bylo to dlouho? Můžeš se jí zeptat, jak to vydržela. Po všechna ta léta **milovala** upřímným srdcem svého Boha a pro něho milovala i druhé lidi, a tak poznávala, čeho nejvíce potřebují. Za to pak se modlila v neochvějně důvěře, že jednou nastane den vytoužené spásy. A dnes jsi i ty svědkem toho, jak ji Bůh vyslyšel pro její vytrvalost.

A když vše řádně vykonali podle zákona Páně, vrátili se do svého města Nazareta. Z toho, čeho byl svědkem, nyní víš, jaké dobrodiní může přinést jiným, když věrně plníš svoje běžné povinnosti. Nechápej nikdy jako zátěž to, co je příjemné Bohu a druhým slouží jako nástroj požehnání.

Nyní bude tato Svatá Rodina žít v chudém domku v pohrnané obci nenápadně po celých třicet let. Boží Syn, který přišel spasit svět, se vůbec nedomnívá, že je to ztráta času. I tento skrytý život má své místo ve věčném Božím plánu na záchranu světa. Využij toho jejich pobytu. Často sem přicházej a vezmi s sebou i své drahé. Je to nejvzácnější a nejnázornější škola, jak to udělat, *aby Kristův pokoj vládl ve vašich srdcích a Kristovo slovo ve vás hojně přebývalo.*

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ viz Ex 13,2.12-13; ⁽²⁾ srov. Lk 19,44;

⁽³⁾ resp. žalm 128

Začínáme stále znovu

Marie a Ervín Fellnerovi jsou docela obyčejný manželský pár – jak se domnívají

Byl to přepad za bílého dne. Pan farář Tropper, moje matka a já jsme byli pachatelé, obětí byla rodina Fellnerových ve Vogau v jižním Štýrsku. Když jsem jim předávala nedaleko od Vogau na jednom kurzu objednané exempláře *Vision 2000*, řekla jsem si, že tuto rodinu musím ještě před odjezdem bezpodmínečně poznat. Bez ohlášení jsme tehdy vyjeli ke krásnému domu rodiny Fellnerů: velká zahrada, lesík, mnoho zvířat. Nejdříve byl dosažitelný jen pán domu. Bohudíky, nedá se snadno zastrašit. Později přišla i jeho paní.

Bylo to velice milé odpoledne, během kterého jsme poznali i jejich šest dětí. Při rozloučení jsem se zeptala, zda bych mohla příští dopoledne udělat s nimi interview. Ačkoliv – pravděpodobně jako vždy – byli přesvědčeni, že bychom našli vhodnější partnery k rozhovoru, přece jen se k němu uvolili.

Dověděla jsem se jeden příběh. Pan Fellner pochází ze západního Štýrska, z Kölfachu. Je druhým synem horníka. Jako devatenáctiletý narukoval do kasáren v Leibnitzu a zůstal tam dodnes, momentálně jako velitel dopravní jednotky. Je to urostlý, silný muž s dobrou dávkou humoru, vždy připraven ochránit svou něžnou ženu a své děti.

V roce 1977 jako 23letý se vydá hledat „perlu“ svého života a najde ji v dceři starosty města Vogau, mladé zdravotní sestře. Když se jejich vztah prohloubil, řekla mu jeho dívka, že „s tím“ by chtěla počkat až po svatbě.

Dnes se manžel směje, když si vzpomene na svou první pochopitelnou reakci: „Co je to za děvče?“ Nakonec se však s tou myšlenkou smířil a dospěl k závěru, že je to vlastně správné, když dvacetiletá zastává takové názory.

Něžně, laskavě, na první pohled ostýchavě hledí přitom na mě Marie Fellnerová. Ale jak tento příběh dokládá, velice brzy se ukázalo, že za svým přesvědčením skutečně stojí. V průběhu rozhovoru se tento dojem potvrzoval stále více a více. Marie Fellnerová začíná své vyprávění tím, že si jako děvče nikdy nechtěla vzít vojáka. Její otec se vrátil z války jako invalida: průstřel plic, všude stopy po střepinách. „Tak jsem byla jako dívka úplně posedlá mírem. Ale co jsem úplně ztratila ze zřetele, byla skutečnost, že mír je také třeba zajistit,“ vzpomíná s úsměvem.

„Teprve setkání s jedním knězem z Libanonu všechno změnilo. Vyprávěl, jak tato země stále omezovala vojenské výdaje a investovala do sociál-

ní politiky, až byla přemožena svými sousedy. Tak jsem si uvědomila, že se nemůžeme vzdát jiným zemím, že musíme svou vlast také chránit.“

A tak se vdala za vojáka 19. května 1979 a „s čekáním“ byl konec. Nejdříve bydlili u Mariiných rodičů a renovovali tento dům, který je nedaleko. S tchýní a s tchánem neměl mladý manžel zřejmě žádné problémy. Protože nejen z Mariiných slov vyznívá velká láska k rodičům, kteří žijí vzorným manželským životem. „Ti dva si měli co říct, jak se ukázalo při společné práci na poli a v lese. I dnes, když se večer spolu sesednou, přebírají fazole, srdečně se spolu baví a smějí,“ vypráví Marie. „Ano,“ doplňuje manžel, „komunikace tu vždy funguje.“

V lednu 1981 přišla na svět Anna Maria. „S velkou radostí jsme na ni čekali,“ vzpomíná Marie a Ervín doplňuje: „Vytoužili jsme si ji.“ Je to opravdu rozkošné poslouchat tento manžel-

ský duet. V březnu 1982 se narodila Monika. Obě děti přišly na svět císařským řezem a lékaři doporučili „mateřskou přestávku“. Při hledání, jak vyřešit tento problém, narazila Marie na knížku *Přirozená regulace počtí* od Josefa Rötzera. „To je něco pro nás, to se nám oběma hodí,“ říká svému muži. Studují to oba tak intenzivně, že se po návštěvě dvou kurzů stali v těchto otázkách poradci.

Za čtyři roky pak přišel na svět Jiří. Porod probíhal opravdu dramaticky a od dalšího těhotenství matku důrazně odrazovali. Protože však obě dívky tvořily tým, uvažují rodiče časem, zda by nebylo dobré, aby chlapec dostal sourozence. V jedněch novinách se Ervín dočetl o rumunském chlapci, který hledá rodinu. Volá na udané místo a doví se, že chlapec už našel svůj domov, ale že je mnoho rakouských dětí, které čekají na své pečovatelské umístění.

Po jednom rozhovoru s dětmi prohlásí malá Monika: „Takové třináctiměsíční dítě by bylo super.“ A skutečně, brzy přišel telefonát: malý Mario, 13 měsíců, potřebuje pečovatelskou péči. V Mariině hlasu je cítit mnoho něžnosti, když vypravuje o dni jeho příjezdu: „Byl to slunečný jarní den 1991, zasněžené vrcholky zářily, když Mario přišel se svým otcem. Pak seděl ten maličký na zemi a zářil...“

Podobně láskyplně znějí i slova pěstouna: „Mario je obdivuhodný chlapec – je nejen mým synem, ale také mým nejlepším přítelem. Máme spolu vynikající vztahy, které, doufám, vydrží i přes pubertu.“ Protože chlapec trpí na astma a potřeboval na tři měsíce k moři, jede celá rodina do Řecka. Dali mi nahlédnout do fotoalba: obrázky zářícího chlapce, obklopeného radostnou rodinou.

Evidentně krásné vztahy mezi manželi nebyly vždycky tak harmonické. Brzy po svatbě totiž oba konstatovali, jak se od

LITURGICKÁ ČTENÍ – pokračování ze str. 16

Přítom chtěli také podat oběť, jak je to nařizováno v Zákoně Páně: pár hrdliček nebo dvě holoubata.

Tehdy žil v Jeruzalémě jeden člověk, jmenoval se Simeon: byl to člověk spravedlivý a bohabojný, očekával potěšení Izraele a byl v něm Duch svatý. Od Ducha svatého mu bylo zjeveno, že neužrjí smrt, dokud neuvidí Pánova Mesiáše. Z vnuknutí Ducha svatého přišel do chrámu, právě když rodiče přinesli dítě Ježíše, aby s ním vykonali, co bylo obvyklé podle Zákona. Vzal si ho do náručí a takto velebil Boha: „Nyní můžeš, Hospodine, podle svého slova propustit svého služebníka v pokoji, neboť moje oči uviděly tvou spásu, kterou jsi připravil pro všechny národy: světlo k osvícení pohanů a k slávě tvého izraelského lidu.“ Jeho otec i matka byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli. Simeon jim poželhal a jeho matce Marii prohlásil: „On je ustanoven k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se bude odporovat – i tvou vlastní duši pronikne meč – aby vyšlo najevo smýšlení mnoha srdcí.“ Také tam byla prorokyně Anna, dcera Fanuelova z Aserova kmene. Byla značně pokročilého věku: mladá se vdala a sedm roků žila v manželství, potom sama jako vdova – bylo jí už čtyřiaosmdesát let. Nevycházela z chrámu a sloužila Bohu posty a modlitbami ve dne v noci. Přišla tam právě v tu chvíli, velebila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kdo očekávali vykoupení Jeruzaléma. Když vykonali všechno podle Zákona Páně, vrátili se do Galileje, do svého města Nazareta. Dítě rostlo a sílilo, bylo plné moudrosti a milost Boží byla s ním.

sebe liší: co bylo pro jednoho dobré, druhý pokládal za špatné. Je to někdy, jako by se nemluvilo stejnou řečí. Ale touha po souladu byla u obou velká. Děti musejí přece vyrůstat v harmonickém prostředí.

V hledání společné cesty je posílila báseň Phila Bosmana o smířlivosti, lásce a odvaze. Již mnoho let je pro ně Otče náš v nedělní mši svaté obzvláště důležitý. Marie mi vysvětluje: „Během týdne může u každého z nás dojít k selhání, které je proviněním. Když si po modlitbě Otče náš podáme ruku, je to znamení, že se selháním je konec a můžeme začít opět znovu.“

Důležitým mezníkem na cestě tohoto manželství bylo setkání se schönstattským hnutím. Již při prvním rodinném týdnu tohoto hnutí, kterého se účastní i děti, konstatuje Ervín: „Mluvílo se tu o mužské a ženské řeči. Právě tento problém různého způsobu vyjadřování jsme konstatovali v našem případě. Když Marie říkala něco, co pro mě znělo bezvýznamně, pro ni to však bylo vyjádření hlubokého přání. Musel jsem dozrát k pochopení, abych je také takto chápal.“

Také každotýdenní manželský rozhovor, který se zde navrhuje, jsme docela rádi zavedli. Člověk se snadno ztratí v každodenním horečném chvatu. Velice zřídka spolu hovoříme o tom, proč se máme rádi, proč si jeden druhého vážíme, co je pro nás v životě důležité,“ uvádí Ervín a dodává: „Při manželských rozhovorech konstatujeme znovu a znovu, že naše manželství dostává novou vzpruhu.“ Děti evidentně pozorují, jak dobře to rodičům dělá. Když totiž delší čas na podobnou výměnu názorů zapomenou, připomenou jim potomci, aby nezapomínali na své dobré předsevzetí, vypravuje maminka se smíchem.

Zatímco to vypráví, přinese velkou knihu – Manželskou knihu. „Co se tam píše,“ ptám

se zvědavě, a Marie vysvětluje: „Od začátku byly nějaké věci, při kterých jsme si slovně vjeli do vlasů. Pak jsme to začali zapisovat. Ten druhý si to mohl v klidu přečíst, připsat k tomu svůj názor a vrátit opět prvnímu. Tak jsme mohli spolu komunikovat o mnoha věcech, které jsme nebyli schopni vyslovit. Ale zapisujeme tam i obzvláště krásné události, abychom na ně nezapomněli.“ To stojí za následování, pomyslíla jsem si tiše.

Ruku v ruce s jejich námahami a harmonií se rozvíjí i jejich společná víra. Na tomto poli se učili jeden od druhého, navzájem se posilovali, i když měli každý zcela odlišná východiska. Zpočátku totiž zpochybňoval Ervín všechno, co pro Marii bylo samozřejmé. Proč tomu věříš? Proč to děláš tak a ne jinak?

„Při těchto diskusích jsem se učila trvat na tom, co je pro mě opravdu důležité,“ vysvětluje Marie. „Musela jsem stále upevňovat své přesvědčení. A tak jsem ukryvala radost ze své víry.“ A Ervín k tomu: „V mém otcovském domě se o víře mnoho nemluvilo. Aniž jsem to však

opravdu věděl, byl jsem tím, kdo hledá. Když pak jsem i já objevil radost z víry, přecházel jsem stále více z temnot do světla.“

Na této cestě pomáhal také Mariin otec. S ním strávil Ervín zpočátku mnoho hodin při práci v lese. Zde byla často příleži-

stost k rozhovoru a starší předal mladšímu mnoho životní moudrosti, kterou mladý vděčně přijímal. Jak je to krásné! Stále se zde mluví o Ježíši a jeho Matce Marii. „To na mě velice zapůsobilo: když tento muž, který požívá takové vážnosti, má tak hlubokou víru, musí na tom něco být.“

Dělá mi to velice dobře, že mohu naslouchat Ervínu Fellnerovi, který hovoří s takovou samozřejmostí nejen o tom, co je krásné, ale i o obtížných krocích ve svém životě, jako například o zážitku při zpovědi před mnoha lety. Vypravuje to tak realisticky, že to ráda reprodukuje jako svědectví pro ty, kterým dělá zpověď těžkostí.

Farář Tropper zavolal do farnosti misionáře. Celý týden se Fellnerovi účastnili promluvy a bohoslužeb.

„Pak došlo na zpověď. To bude hezky těžké, myslel jsem si. Ale holt jsem šel. Jako sedlák s trojradličným pluhem prorok kněz mou duši. Vytrhal jizvy a hnisavé nežitky, které ještě bujely, povybíral. Byl to pak neuvěřitelný pocit osvobození. Po rozhršení úplná záplava světla.“ Jeho zpověď udělala dobře celé rodině, domnívá se. Je proto také zanesena v manželské knize a Fellnerovi jsou vůbec přesvědčeni, že zpověď je nejlepší prostředek na manželské krize.

Úsilí Fellnerů o víru a harmonii v manželství je učinilo ještě otevřenější pro jiné lidi a jejich problémy. Tak přijali k sobě asi na jeden rok 18letou dívku, která měla velké rodinné problémy. Pomohli jí s některými těžkostmi a mohla tak dokončit školu. Když jí její tělesná matka nabídla, aby se vrátila k ní, byla dívka právě těhotná. Matka po ní žádala, že musí podstoupit potrat. Marie Fellnerová vypráví: „Pro děvče to byl šok a kladlo si otázku, zda by ji matka byla také ra-

ději nepotratila. Mnoho jsme se za ni pak modlili. Nyní má hezkého devítiletého chlapce.“

Se zřejmým dojetím vypráví Marie ještě jeden příběh. O jedné Vánocích zavolala jedna přítelkyně. Marie hned vycítila, že něco není v pořádku. Zavolala zpět, ale nikdo to nebral. Rozhodli se okamžitě, že tam zajedou. Na klepání žádná odpověď. Ervín vyrazil okno. Naši přítelkyni v pokoji. Požila tabletky na spaní. Záchrana v poslední minutě, potvrdil přivolaný lékař. Později vyšlo najevo, že mladá žena na radu lékaře utratila své druhé dítě, ale toto „řešení“ nakonec neunesla.

V prosince 1995 se jejich přítelkyni Kristě narodilo třetí dítě. Během jejího pobytu v nemocnici berou její první dvě děti k sobě. Pět dní po porodu rodička umírá. Co teď bude s dětmi? Prarodiče říkají, že je to nad jejich síly, hlavně proto, že Wolfgang, kterému jsou tři roky, ještě nemluví.

U Fellnerů se koná rodinná porada. Rozhodnutí je jasné: děti si ponechají. V takovém případě se příslušný soudce musí zeptat dětí. Ervín jde s Jiřím k okresnímu soudu. Soudce se ptá devítiletého: „Kdo jsi?“ „Já jsem ten nejdůležitější.“ „A co myslíš?“ ptá se soudce, „uděláme to tak?“ „Ano,“ odpoví Jiří, „my jsme o tom mluvili a uděláme to tak.“

Následuje úřední úkon s razítkem čis. 5 a čis. 6. Pak se mohou děti oficiálně nastěhovat do domu Fellnerových.

Malý Wolfgang dostává zvláštní péči. Zčásti chodí terapeutka do domu, ale třikrát týdně musí Fellnerovi s chlapcem na ergo- a logoterapii. Ervín se pozorně dívá na všechna cvičení a provádí je pak s chlapcem doma. Wolfgang tak dělá velké pokroky. Dnes již chodí do třetí třídy. Evidentně hrdá na to, co všechno už chlapec umí, i když všechny problémy nejsou ještě vyřešeny, Marie konstatuje: „Chlapec potřebuje nejen po-

moc a něhu, ale také pevnou otcovu autoritu, která ho táhne, jak jen to jde.“

Pro Marii je to jasné – ona i její muž jsou ve svém životě stále vedeni Bohem, v něčem je postrčí, v něčem přibrzdí. „Někdy potřebuje člověk kopanec, aby spadl do štěstí.“

Napadá mě, kolik radosti a jistoty vyzařuje z této ženy, ať už vypravuje o čemkoliv. Je to ovoce bohatého života modlitby. Zvláště důležitá je pro ni adorace, ze které čerpá jako z pramene sílu pro svoji angažovanost, pracuje také jako dobrovolná sestra v Charitě v okrese Leibnitz. Při této činnosti jsou pro ni důležité zvláště rozhovory s ženami: „V rodinách jsou často těžkosti a problémy a pak je pro ženy důležité, aby si mohly s někým promluvit.“ Ale jsou také otcové, kteří zůstali „s dětmi“ sami, když je ženy opustily, protože chtěly být samostatné a finančně nezávislé. V takových případech se pokouší navázat s ženami kontakt a pomoci jim k návratu.

Společně se svým mužem pořádají přednášky o přirozené regulaci porodnosti. Nestydí se hovořit o těchto problémech ani před vojáky v kasárnách. Toto téma je pro ně důležité proto, protože je kolem nich kvůli tomu tolik problémů – potraty, děti po pilulkách, spirálkách, kondomech...

Její muž hovoří o těchto věcech s vojáky spíše v soukromých rozhovorech: „Naši chlapečci jsou dobří,“ vypravuje hrdě. „Když např. jedu s vojáčkem vozem, dělám u každého kříže, který potkáme, znamení kříže. Uklidňuji pak řidiče, že to není proto, že jede tak špatně, ale protože jsme potkali kříž. Pak mu vysvětlím, proč ten kříž tam stojí, a je z toho obyčejně velmi osobní rozhovor. Hoši pak se mnou hovoří o své rodině, o své přítelkyni nebo o potratu.“ A uzavírá: „Samozřejmě musím se starat o svou vlastní životní opravdo-

vost. Jinak to ode mne nikdo nevezme.“

Fellnerům se zdá, že v tomto směru dosahují svého cíle, a to i doma, kde přetvářka je obtížná. To potvrzuje chování dětí. Zdá se, že převzali od rodičů víru, jejíž příklad jim svým životem předkládají, a také nasazení pro víru, tak pozoruhodné v naší době. Nebylo to snad od Anny Marie krásné, když sama vysvětlila učitelce biologie, že nemůže jen tak mluvit o kondomu nebo pilulce, aniž by se dotkl tématu vztahů a lásky?

Že kromě toho existuje také možnost počkat až do manželství a v manželství použít přirozené metody plánování. Zajímavé bylo, že třída se postavila za ni, což byl úspěch nejen pro dívku, ale i pro rodiče.

Podobně Jiří odmítl se účastnit v rámci sexuálního vyučování „kontaktních her“. Jak velice zastává Monika názory svých rodičů, je vidět z toho, že když byla před maturitou, požádala matku, aby před třídou pohovořila o metodách přirozeného plánování rodiny. A jak je to pěkné, když otec pracuje ve farnosti jako kostelník a synové mu stojí po boku jako ministranti.

Nedávno 11letá Verena získala zlatou medaili v celookresním terénním běhu a doma ji pověsila na sochu Matky Boží se slovy: „Já jsem to běžela pro tebe!“

Nakonec bych chtěla dát všem rodičům, jejichž děti nedokážou být v kostele potichu, jedno doporučení od Marie Fellnerové. Když si některý dospělý stěžuje na vyrušování dětí, které rády chodí do kostela a chovají se tam jako doma, jde po mši svaté za vyrušeným věřícím a zcela klidně s ním pohovoří. Prosí ho, aby se za její dítě pomodlil, aby bylo příště hodnější: obdivuhodný prostředek na obnovení míru.

*Z Vision 2000 - 6/2002
přeložil -ls-*

Hledá se trocha soli

Už vás někdy napadlo, že byste chtěli pomáhat lidem a zároveň se více přibližovat k Pánu Bohu? Chceme vás s jedním místem, kde se toto naplňuje, alespoň trochu seznámit.

To místo leží v pohraničí, zabírá asi 30 km dlouhý pás podél rakouské hranice na západ od Znojma.

O tuto velkou oblast se stará tým v sestavě: 5 kněží, 2 jáhni, 1 bohoslovec, 4 pastorační asistenti, 6 katechetek a 7 chlapců v civilní službě.

S tímto týmem se můžete setkat pod zkratkou FATYM Vranov nad Dyjí nebo FATYM Přímětice-Bítov (více informací na www.fatym.com).

O co přesně jde?

FATYM vznikl v roce 1996 zřízením týmové fary ve Vranově nad Dyjí brněnským o. biskupem. Od začátku jde o obnovu víry v pohraničí.

Snažíme se předávat víru lidem v této oblasti, ukazovat jim cestu v odpuštění, pomáhat najít odvahu opět se vrátit k Pánu Bohu nebo Ho vůbec začít hledat.

Jak naše činnost vypadá?

◆ **Společně se za tuto oblast modlíme** (obýváme více far, ale spojujeme se ve stanovené hodiny v modlitbě).

◆ **Věnujeme se dětem a mládeži** – prázdninové chaloupky, tábory, tynafy (týden před koncem prázdnin na faře). Na farách obydlených katechetkami chodí děti ve stanovené dny na faru a společně něco vytvářejí, často je třeba děti učit základním lidským hodnotám...

◆ Celkově se snažíme všechny lidi motivovat ke spolupráci s farností, pomáhat jim na cestě k Bohu, ukazovat, že o ně máme zájem a nejsou nám lhostejní, a tím v nich probouzet otázku: „Proč to všechno dělají?“

◆ Také jsme přibrali jednu vzdálenější farnost, která je až u Teplic. Jmenuje se Jení-

kov. V současné chvíli tam působí naši bratři „civilkáři“ a jeden pastorační asistent. Každý je tam jeden měsíc a jednou za týden za nimi přijede někdo z kněží.

◆ Další činností je **tiskový apoštolát FATYMu**. Protože knížky jsou dnes pro mnohé hodně drahé, vydáváme levné a čtivé brožurky k povzbuzení na cestě k Bohu, k poučení i pro pobavení.

◆ **Lidové misie** jsou činnost, která slouží k povzbuzení nejen lidí ve farnosti, kde se misie dělají, ale i misionářů z farního týmu a jeho spolupracovníků.

V současné době nám chybí obětavé spolupracovnice, které by byly ochotny věnovat část svého života lidem ve zdejších farnostech a tím Bohu. Nejlépe na jeden rok. Ale budeš-li chtít pomoci jen třeba na nějakou chvíli, jsi srdečně vítána.

Máš-li o tuto službu zájem, můžeš se s námi zkontaktovat těmito způsoby:

◆ tel. na faru ve Vranově nad Dyjí: 515 296 384

◆ tel. na moderátora farního týmu o. Marka Dundu: 776 257 118

◆ e-mail: vrnov@fatym.com

◆ FATYM, nám. 20, 671 03 Vranov nad Dyjí

Téměř kdykoliv se můžeš přijet podívat (raději však předem zavolej). Budeme se na tebe už teď těšit.

Za všechny zdraví a milostiplné prožití adventních dnů přeje

Magdalena Bajerová

Dopis z Londýna

K výročí stržení Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí jsme dostali dopis s podtitulkem „Smažme stopu nekulturnosti“, ve kterém se konstatuje naše česká vlastnost kritizovat jiné.

V oku svého souseda třísku vidíme, ale vlastní klacky a trámy omlouváme.

Pohoršujeme se nad talibánskou likvidací udivujícího kamenického díla gigantické sochy Buddhy dynamitem v Afghánistánu, ale to, že jsme si při zrodu našeho moderního státu filosofů a vzdělanců nechali 3. listopadu 1918 zbourat **kulturní a národní památku**, kouzelný pozdně renesanční Mariánský sloup v srdci Prahy, dílo sochaře J. J. Bendla, to omlouváme. Dokonce i vzdělání akademici nám lichotí, že sloup byl stržen roku 1918 „jako symbol 300leté poroby, vítězství Habsburků nad stavovským povstáním a kolonizace českého království“. Opisuji jeden od druhého, že „pomník byl vztyčen roku 1630 (!) k počtě vítězství katolické ligy nad českou reformací a českým státem“.

Toto jsou ovšem historické nepravdy,... lži, které se nestanou pravdou opakováním, byť i z „povolaných“ profesorských úst!

Naštěstí poctiví **umělci** někdy zachytí skutečnosti, které by trpělivým a skutečně do hloubky bádajícím historikům neměly ujít. Na rytině Mariánského sloupu z roku 1651 dole se prostince a jasně říká: „Ectypon Statuae erectae »A« 1650. 25. Octobris.“ **Sloup byl tedy postaven roku 1650.**

To je ovšem průšvih. Každý Čech s alespoň základním vzděláním, by měl postřehnout, že to bylo až dlouhých třicet let po Bílé Hoře.

Připomeňme si, v jaké době, v jaké situaci a z jaké potřeby byl skutečně vztyčen pražský Mariánský sloup:

1) Ferdinand III. Habsburský použil válečných a politických zmatků v tehdejší střední Evropě k tomu, aby svého syna Ferdinanda IV. dal 5. srpna 1646 v Praze korunovat za krále českého a svého zástupce.

2) Švédští generálové Wrangel a Königsmark se snažili dobýt celou střední Evropu. Taktikovi Königsmarkovi se podařilo dorazit **25. července 1648** ku Praze. V Dějinách země Koruny české I. (str. 263) se píše: „Tento švédský vpád nejen že nenalezl odezvu mezi obyvatelstvem, ale naopak vyvolal prudký odpor.“

3) Švédské vojsko prorazilo právě opravovanými hradbami a slabými

strážemi u kapucínského kláštera na Strahově a generál Königsmark v krátkosti obsadil Malou Stranu a Hradčany.

4) Nastalo **švédské drancování** rudolfinských sbírek nesmírné hodnoty. Proto si český turista dnes může s povzdechy prohlédnout například světový unikátní rukopis, Stříbrnou bibli (The Silver Bible), ve švédské Uppsale a ne v Praze. Tam, ne v našem Klementinu (či na Strahově), je zabezpečen malinký zlomek toho, co bylo kdysi bohatstvím Prahy. Turista si může dále popřemýšlet, na čem vzkvetlo království švédských panovníků do takové slávy. Dobří historici říkají, že Švédové u nás dobyli jmění, které se jim nepodařilo získat za celou třicetiletou válku nikde v Evropě!

5) Naštěstí se Pražané, studenti pod vedením profesora jezuity Jiřího Plachého a „chasa pivovarnická“, zmobilizovali a zbytek Prahy ubránili.

6) Švédové se „napakovali“, a pak už bylo snadné sjednat dne **24. října 1648** Westfálský mír. Země byly zničeny a nebylo už co krást!

7) Po téhle „privatizaci“ zbyla v naší zemi poušť. V Čechách bylo vydrancováno, vypáleno a úplně zničeno 215 zámků, 80 měst a 813 vesnic, na Moravě 63 zámků, 22 měst a 332 vesnic (Rezek, Dolenský, Kosina – „Obrázkové dějiny národa československého“).

8) V dějinách Rezka, Dolenského a Kosiny se uvádí, že „asi ze dvou milionů obyvatel, jež měly Čechy před válkou, zbyla po ní sotva polovice“.

Dnes, s odstupem tří set padesáti let, bez včerejších i dnešních emocí a po zvážení výše zmíněných historických faktů musíme konstatovat, že:

A) Mariánský sloup byl vztyčen léta Páně 1650 po skončení pro nás i pro Evropu nejstrašnější „náboženské“ války.

B) Stalo se to už dva roky po katastrofě třicetileté války a vítězství lidu pražského nad Švédý.

C) Byl to oficiální panovnický akt díkyvzdání Bohu za ukončení třicetileté války a díky Panně Marii za vestfálský mír, se kterým **tehdy nábožensky myslící lid** po svém hrůzném utrpení za nájezdu Švédů a po přežití války jistě souhlasil a Boha a Panu Marii chválil.

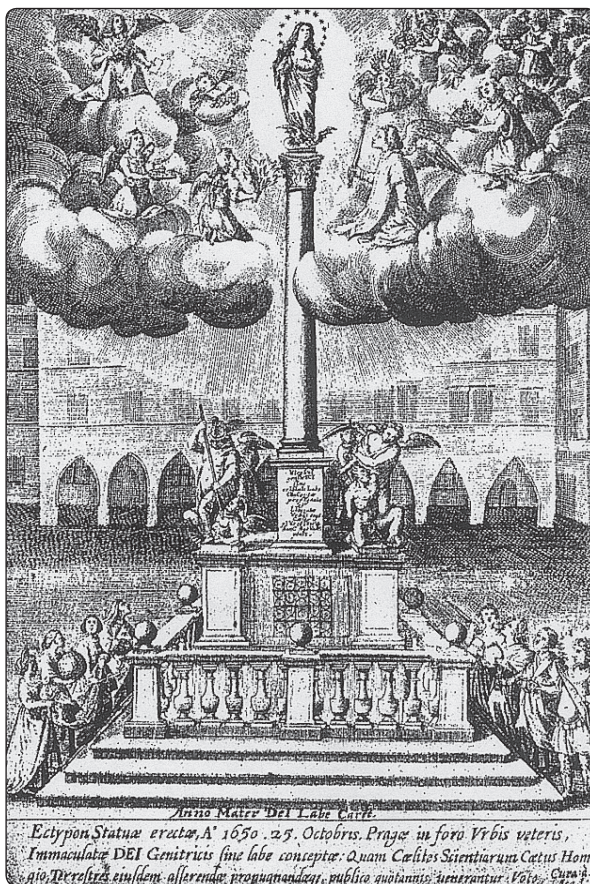
D) Byl to **obrovský kulturní akt** a počátek doslova nového civilizačního rozmachu skvostné doby barokní,

E) a bezpochyby ne v poslední řadě také jako na chvíli pochopená skutečnost, že nad námi je cosi vyššího než lidská chamtivost, mocichtivost a krutost.

Proto jako při narození pokřtěný a tak vychovaný českobratrský evangelik, později okouzlený barokním katolicismem, se z celé své dlouho zkoušené duše přimlouvám: Přistupme urychleně k obnovení Mariánského sloupu! **Smažme akt politicky motivované, vyprovokované nekulturnosti. Nebořme – budujme a tvořme!**

Socha Buddhy v Afghánistánu se už dnes náročně opravuje pod záštitou UNESCO. Potřebujeme my rýpanec a podporu zvenčí!? Ne! Jsme přece kulturní národ, který uměl dát sobě!

Londýn 24. října 2002
Ing Dr Bohumil Koblíha

Nejstarší známá alegorická rytina Mariánského sloupu z r. 1651; z bývalých sbírek biskupa dr. Ant. Podlahy

Podpořte kostel sv. Alžběty v Praze-Kbelích

Když byl v listopadu 1918 na Staroměstském náměstí v Praze stržen Mariánský sloup a následně dán průchod protikatolické nevráživosti, neupadli naši věřící do letargie, neuzavřeli se uzavřeně do sebe ani nepropadli zoufalství. Správně pochopili svůj díl viny a konfrontaci přijali jako výzvu k pravé evangelizaci. Proto víc než jen symbolické bylo jejich rozhodnutí vybudovat znevážené Matce Boží novu svatozář na periferiích Prahy. „Rozsypané hvězdy“ ze Staroměstského náměstí tak během dvou následujících desetiletí nahradila řada kaplí a kostelů: sv. Vojtěcha v Dejvicích, Neposkvrněné Panny Marie ve Strašnicích, sv. Václava ve Vršovicích, Krista Krále ve Vysočanech, Božského Srdce Páně na Vinohradech, sv. Kláry v Tróji, sv. Anežky a patronů českých na Spořilově, Panny Marie Královny Míru ve Lhotce, sv. Františka v Chodově, sv. Terezie od Ježíše v Kobylisích, sv. Vojtěcha na Žižkově, sv. Františka v Krči a sv. Jana Nepomuckého v Košířích. Od října 1932 mezi ně patří také kaple sv. Alž-

běty Durynské ve Kbelích. U jejího zrodu stály vynikající osobnosti své doby – František Nosek a Jan Ev. Urban.

Kaple byla již od počátku provizoriem. Vznikla přestavbou bývalé stodoly a měla sloužit jen do doby, než bude v obci vybudován větší kostel. Nepřízeň doby však zhatila přípravy a znehodnotila nashromážděné prostředky. Dlouhá léta původní kaple nemilosrdně chátrala a na změnu k lepšímu nemohlo být ani pomýšlení. Když zdejší duchovní správu na počátku devadesátých let opět převzali menší bratři, františkáni, byla kaple již v téměř havarijním stavu. Pro pravidelné bohoslužby bylo nutné upravit náhradní prostor a připravit se na nějaké radikální řešení, a to i proto, že se společenství věřících poznamená rozrostlo a nápadně ožilo. Po několikaleté přípravě byla tedy v roce 2001 konečně zahájena stavba nového kostela, který bude rovněž zasvěcen svaté Alžbětě Durynské. Podle návrhu architekta Bernarda d'Ambrose a projektu ing. Jana Korenčíka

provádí stavební práce jihlavská firma Starkon. Přestože se jedná o stavbu františkánsky skromnou a přiměřenou místním podmínkám, odhadují se celkové náklady na 12 milionů Kč.

Naši předchůdci modlitbou a prací vytvořili z obyčejného a bezvýznamného místa důležitou misijní základnu. Neodkázali nám „církvní majetek“, ale zodpovědnost. Zda jsme jejich dobrými následovníky, se ukáže právě na tom, zda dokážeme jejich dílo obnovit a udržet, aby přinášelo náležitý užitek. Není ovšem v silách místních věřících dát dohromady finanční prostředky k pokry-

tí nákladů stavby. Proto se obracejí s prosbou o pomoc na všechny, kdo cítí spřízněnost s úmysly tohoto díla a mohou přispět. Dary je možné předat jak osobně před mší sv. ve Kbelích (pátek 17.30 a neděle 9.00) nebo v klášteře u Panny Marie Sněžné, tak také převodním příkazem či složenkou na účet: 19-5489780227/0100

Současně prosíme o podporu v modlitbě. Přijďte se také podívat na výsledky našeho úsilí.

kbelští farníci

BÝVALÝ MAJITEL SEXSHOPU PRODÁVÁ BIBLE

Dříve „Love World“ (Svět lásky), nyní Mikes Place. Nejedná se pouze o vnější změnu jednoho obchodu v Kentucky. Po svém obrácení měl Michael Braithwait, majitel místního „Sexlandu“ už dost svého dosavadního obchodu. „Už jsem takové zboží nemohl prodávat,“ prohlásil reportéru ABC-News. Jeho sousedé ho podporovali v tom, aby svůj sexshop přebudoval na křesťanský obchod. A že je ve svém rozhodnutí důsledný, ukázal ihned s velkou rozhodností a spálil veřejně „sexmateriál“ v hodnotě několika tisíc dolarů. Obzvláště byli jeho změnou překvapeni dosavadní zákazníci. Když některý z nich přijde do jeho obchodu, zjistí, že se zde prodávají bible a devocionálie.

Celibát není příčinou nedostatku kněží

Krise kněžských povolání, především v USA, není vyvolána celibátem. K tomuto závěru dospěl expert P. Amedeo Cencini, který je jako psycholog odpovědný za výchovu kněží. Studoval tento fenomén a výsledky předložil Svazu rektorů církevních seminářů v Římě. Před 200 kněží, studentů a vyučujících uvedlo, že k tomu, aby někdo mohl žít v celibátu, potřebuje také průpravu. Když v této oblasti neexistuje „stálé vzdělávání“ a „strategický koncept“, dojde k takovému „zploštění tohoto fenoménu, k rutině a krizi smyslu, že to lidé nakonec vzdávají“.

Příčinou krize není samotný celibát, ona vzniká v různých sférách osobností a působí dříve či později v citovém životě, který tvoří střed lidské osobnosti.

„Proto z ryze vědeckého hlediska není korektní tvrdit, že příčinou krize je celibát. Pravděpodobně celá krize začala v oblasti širší motivace a spirituality. Aby se tomu předcházelo, musí se celibát prožívat jako charisma, které odhaluje pravdu o člověku a nabízí možnost prožívat přímý vztah k Bohu.“

Kromě toho je možno chápat závazek celibátu ve vztahu k druhým lidem a jako svědec-

tví pro svět, a nikoliv pouze jako prostředek vlastního zdokonalení. Logikou každého charismatu je skutečnost, že slouží druhým. Tento „vztahový cíl“ celibátu spočívá v tom, „že můžeme prožívat mnoho vztahů, aniž bychom do jejich středu stavěli sami sebe. Je třeba v sobě žít pocitu syna a dobrého pastýře, který se sklání nejen k té nejkrásnější k tváři, ale i k té nejošklivější, totiž tváři těch, kteří trpí, jak to dělal sv. František z Assisi a matka Tereza.“

*Kath-net 29. 11.
Přeložil -lš-*

Skutečná tvář otce Pia (51)

Kdo chce a může, ať přijde. Počet duchovních synů roste před očima, jejich přítomnost se šíří jako závan větru. Apoštolát zpoza hrobu tohoto kněze – chtěl být vždy jen knězem – se objevoval v těch nejobyčejnějších prostředcích, kterými děti otce Pia přicházejí na pomoc ztrápené Církvi.

Je jen jeden neodvolatelný příkaz: „Jestliže místní duchovní vrchnost neschválí modlitební skupinu, je třeba okamžitě uposlechnout, bez nařikání a obviňování. Církev je naše matka, kterou musíme bezpodmínečně poslouchat.“

V naší zprávě jsme neskrývali, kolik otec Pio vytrpěl od Církve. Byla to zkouška ohněm, ze které jeho víra a jeho láska vyšly očistěné od zbytečných nánosů, které nutně provázejí každé lidské dílo. Po strávení cizích prvků *zůstalo ryzí zlato*.

Bylo ještě zapotřebí najít pro modlitební skupiny místo shromáždění a – upřímně řečeno – také místo prožívání. Na pozadí různých iniciativ a nápadů, které se množí v některých místních církvích, může se iniciativa otce Pia jevit jako zastaralá. Kdo se dnes zajímá o „poslušnost na všech úrovních“?

Ovšem celá tato záležitost se opírá o zásadní alternativu *posvěcenou výkupným křížem*. Kristus je Vykupitel poslušný až k smrti. Kristus, který byl zjeven světu a po celém světě rozšířen skrze Církev. Poslušnost, která stoupá stále výše až k Němu a skrze Něho až k Otci. To je tajemství posvěcené poslušnosti, poslušnosti kněžské.

Jak jinak bychom mohli poznat, kam vede odmítnutí poslušnosti? Na toto téma nám Bible dává odpověď tak zřejmě, že je až oslepující. U kořene hříchu byl akt neposlušnosti. Nejde pouze o doslovnou interpretaci knihy Geneze. Celý Starý zákon je dialogem mezi

Bohem – Věrným Milovníkem – a lidem tvrdé šije, který Ho odmítá. Nový zákon se naopak celý koncentruje v poslušnosti Syna, který vzal na sebe hříchy světa. Neboť Boží Syn, Ježíš Kristus, jehož příchod nám byl předpovězen, neuznával „ano“ i „ne“. V Něm bylo jediné „ano“ (srov. 2 Kor 1,19). Církevní Otcové Východu i Západu hovoří totéž. Jak se to mohlo stát, že v tolika módních současných studiích na téma Pisma svatého byla opomenuta právě tato místa a jejich naučný smysl? Výuka náboženství, katecheze, hlásání slova při eucharistických obřadech, to všechno podleho zakrňování. Ale strom se přece nezachraňuje tím, že se podetnou jeho kořeny! Správný exegeta musí bezpodmínečně zjišťovat, že právě v poslušnosti Syna spočívá krvavá cena za spásu světa. Naopak opravdoví mudrci Západu a ještě více Východu obviňují toho, kterému Bible přirukla znamení vzpoury a který navždy ustrnul v podobě slova „ne“, z vražedné účasti na dějinách tohoto světa.

Příznějme bez obalu, že dílo otce Pia dostává stále více rozhodující směr. Stalo se záchranným člunem pro neschťané křesťany, kteří se utápějí v rozporech. Toto dílo nepatří ani k pravici, ani k levici, jde ve směru ducha víry, mystického těla Kristova v nadpřirozeném sjednocení s Jeho zástupcem na zemi, který je více než kdykoliv jindy znevažován, hanoben, křížován, toto dílo je Jeho oslavou. Ale běda těm, kdo by pod jakoukoliv záminkou porušovali jednotu!

Dílo otce Pia čerpá nadšení ze základních pravd víry. Zrozené a oživované bezprostředním stykem s Bohem, vtěluje se do konkrétních struktur. Takovou je i **Dům úlevy v utrpení**.

Dne 5. května, v první výročí jeho vzniku, načrtl otec Pio svůj program v oficiální promluvě:

„Je třeba zvětšit počet lůžek v odděleních pro muže i pro ženy, aby se lidé vyčerpaní na těle i na duchu mohli přiblížit k Bohu a najít u Něho útěchu.“

Zdravotním střediskům musí pomáhat mezinárodní vědecký ústav v odborném vzdělávání i v upevňování křesťanské formace. Bude zde sběrné místo modlitebních skupin a kněží. Kněží zde najdou své večeřadlo. Mužský i ženský personál spolu s řeholnicemi bude usilovat, aby oživil svůj duchovní život, svou touhu vznášet se k Bohu.“

Ta slova znějí jako denní rozkaz při nástupu vojsk. Padre Pio nás nepřestává udivovat. Klinika v San Giovanni Rotondo, která se zrodila v jeho velkém srdci, vznikla na zásadě přesného plánování, jehož direktivy vypracoval do nejmenších podrobností celý tým pracovníků.

Kdosi mi řekl vtipně, že Padre Pio měl nejen povolání kapucína, ale také lékaře. Je zřejmou skutečností, že jeho nejdražšími přáteli byli lékaři, a to lékaři znamenití, jako Sanguinetti, „který sedm a půl roku spolupracoval při budování nemocnice, sledoval ukládání kamene na kameni a dokonce, jak tvrdil otec Pio, trpěl hladem, aby kvůli němu neutrpěly fondy věnované na tento účel, takže nakonec zemřel na stanici 6. září 1945.“

Byla zde již řeč o tom, jak velké utrpení působili otci Piovi lékaři při výzkumu jeho „neobvyklých ran“ a při dokazování jejich nesporné existence. Nuže, někteří z těchto lékařů, kteří byli přesvědčeni o skutečnosti jeho ran, bez váhání se svěřili do jeho rukou, když šlo o uskutečnění plánu na nejmodernější nemocnici zasvěcenou Kristu, přítomnému v osobách nemocných a chudých.

Padre Pio měl celá léta ve zpovědnici co do činění s nemocnými, často nevyléčitelně nemocnými. Mnoho se mluvilo o případech uzdravení dosaženého modlitbou a obětmi.

Jejich počet je ovšem zanedbatelný ve srovnání se zástupem těch, které už lékaři opustili a kteří našli u otce Pia poslední paprsek naděje. Tento kněz, poznamenaný stigmaty, byl příliš hluboko zakotven ve víře, než aby nepostřehl, že v některých bolestných případech se jednalo o výzvu postoupit výše nebo prostě o přeměnu utrpení tím, že bude rozepjato na kříži.

„V každém nemocném trpí Kristus,“ říkával, „v každém chudém se trápí Kristus. Ježíš je v každém chudém dvakrát přítomen.“

V roce 1957 napsal ve své závěti, která byla vydána tiskem 4. listopadu 1968, tedy 43 dní po jeho smrti: „Smyslem této nadace je probouzet v duších lásku k Bohu, aby se všichni shromáždili kolem Ježíše Ukřižovaného pod bdělou péčí Jeho zástupce na zemi.“

Padre Pio odkázal v této závěti svůj Dům úlevy v utrpení Petrovu stolci již od samého počátku jeho výstavby. V červenci 1968 s radostí přijal zprávu o souhlasu dědice. Krok za krokem, často nikoliv bez bolesti, přecházela nadace pod správu Vatikánu, který určoval jejího kardinála protektora. Uvědomme si, že nemocnice v San Giovanni Rotondo měla od začátku charakter autonomního organismu, nezávislého bezprostředně na řádu kapucínů. V zakladatelském protokolu u jména otce Pia je v závorkách uvedeno, že jde o „titulárního zakladatele“.

Provinciál mu nařídil, stejně jako „ostatním mnichům, aby se od této iniciativy drželi zdaleka, protože mnich nesmí žádat a přijímat dary.“ Dům úlevy v utrpení má světský charakter, vymezený podmínkami, které jsou vlastní občanským sdružením.

Promotoři nadace se přirozeně ve všem řídí vůlí otce Pia. Nejpalčivější záležitostí je otázka peněz. Padre Pio se nezříká svého duchovního otcovství ve

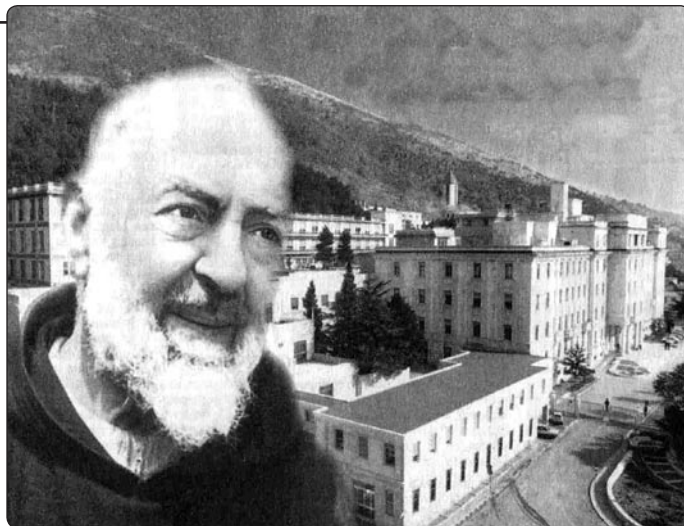
vztahu k Domu úlevy v utrpení. V den ustavení nadace se odevzdal do rukou dvou lékařů: „Dnes večer začínám své velké pozemské dílo. Žehnám vám i všem, kteří s ním budou spolupracovat.“ Potom vsunul ruce do hlubokých kapes svého hábitu a vytáhl zlatý louisdor (asi deset franků) se slovy: „Já chci také vložit svůj dar.“

Další průběh připomíná zračné příhody jako z doby Legendy Aurey přenesené do současnosti. Jde především o podíl Barbary Wardové, nedávno zemřelé na rakovinu, která celá léta podkopávala její tělesný organismus, ale to jí nepřekáželo v tom, aby sehrávala prvořadou roli v době 2. vatikánského koncilu jako členka komise *Iustitia et Pax* a v práci světového kongresu církvi v Upsale v roce 1968.

Zde jsou fakta, která je možno snadno ověřit: V roce 1947 Barbara Wardová, hlavní redaktorka *The Economist*, poznala v Londýně markýze Patriziho. Již předtím slyšela o existenci otce Pia. Miss Wardová, katolička s vynikající inteligencí, absolventka univerzity, nedůvěřovala nadpřirozeným záležitostem. S čistě anglosaskou strýzlivostí se varovala všeho přehánění. Se zřejmou nedůvěrou položila markýzi Patrizimu otázku: „Co je pravdy na celé té historii?“ On na to s úsměvem odpověděl: „Prosím, jeďte tam a podívejte se. Rád vám posloužím jako průvodce.“

Odletěli do Říma, kde přesedli na vlak do Foggie. Když se blížili k San Giovanni Rotondo, Miss Wardová si nikoliv bez údivu všimla 20 dělníků, kteří rozšiřovali cestu pod dohledem kněze s krumpáčem v ruce.

„Co se tu děje?“ zeptala se. „Autostráda!“ – „A k čemu?“ – „Kvůli lepšímu přístupu k velké nemocnici.“ – „A kde je ta nemocnice?“ – „Není, ale bude. Postaví se.“ – „Peníze máte?“ ptá se s rostoucím údivem. „Ještě ne.“ – „Bude jich třeba

mnoho?“ – „Něco kolem čtyř set milionů...“

Barbara Wardová, hluboce zaujatá těmi odpověďmi, v doprovodu markýze Patriziho navštívila otce Pia a začala rozhovor takto:

„Otče, slyšela jsem o vás v Londýně mnoho dobrého... Chtěla bych vás poprosit o jednu milost.“ – „Ó, dcero moje, milosti uděluje Bůh, ne já.“ – „Věc se má takto: Jsem katolička a mám snoubence protestanta. Velice bych si přála, aby se obrátil ke katolicismu.“ – „Obrátí se, bude-li to vůle Boží.“ – „Ale kdy?“ – „Třeba teď, jestli Pán chce.“

Tyto odpovědi Barbaru neuspokojily. V Londýně na ni čekal snoubenec major Jackson se zřejmými známkami vzrušení. „Velká novina!“ zvolal. „Velká novina. Všechny překážky byly překonány. Jsem katolíkem. Nedokážu pochopit, jak se to stalo. Prostě v okamžiku jsem pocítil, že jsem proměněný.“

Když Barbara zjistila den a hodinu této proměny, ukázalo se, že to bylo přesně v tu chvíli, kdy mluvila s otcem Piem.

„Musíš tam jet a poděkovat mu. Ale počkej, potřebuje 400 milionů na budovu nemocnice...“

Snoubenec Miss Wardové, který byl delegátem UNRRY ve funkci poradce, odjel do San Giovanni Rotondo s přesně promyšleným plánem. Políbil ruce otce Pia („přes polorukavice bylo cítit čerstvé rány,“ referoval) a pak řekl: „Vím, že potřebuje-

te peníze na stavbu nemocnice. Jestliže nemocnice ponese jméno Fiorella La Guardia, beru na sebe, že peníze získám.“

Onen Fiorello la Guardia byl nedávno zemřelým prezidentem mocné organizace UNRRA a pocházel z Foggie na úpatí Monte Gargana, byl tedy krajanem otce Pia. Major Jackson zajel k vdově, kterou uvědomil, že se v Itálii staví obrovská nemocnice, která ponese jméno jejího muže, a že UNRRA je ochotna vyplatit na tento účel 400 milionů lir. Hluboce dojatá paní ihned poslala děkovný telegram premiérovi De Gasperimu a vyvolala jeho ohromný úžas. Ten se ihned obrátil na správu nemocnice ve Foggii s výtkou, že se zde přistupuje k tak závažné akci bez souhlasu kompetentních činitelů. Nastal zmatek a hlavní lékař a ředitel nemocnice se rozhodl celou věc vyšetřit na místě. Podobně jako předtím Miss Wardová narazil na dvacet dělníků, kteří rozšiřovali cestu. Vypadl na ně s hrozným křikem: „Jak si to dovoluujete stavět nemocnici bez povolení?“ Polekaní lidé se obrátili na vedoucího kněze, který práce řídil:

„Done Peppino, utikejme. Chtějí nás zavřít!“

„A proč, pro Boha?“

„Protože stavíme nemocnici bez povolení!“

Don Peppino šel k vládním představitelům a hlasem ne docela pevným se zeptal:

„A odkud víte, co se to stává, zda klinika, sirotčinec, nebo kostel?“

„Odtud, že otec Pio má dostat 400 milionů na stavbu nemocnice.“

„Opravdu?“

„Opravdu. Poslali nás, abychom celou záležitost vyjasnili.“

„V takovém případě pojďte se mnou.“

Byli přivedeni k otci Piovi, kde začali s gratulacemi, po kterých přešli k výhradám.

„Především je třeba plány předložit ministerstvu zdravotnictví.“

„Není nic snazšího. Postarám se o to.“

A tak byl Don Peppino vyslán do Říma s příkazem:

„Neodvažuj se vracet bez peněz!“

Osud Domu úlevy v utrpení byl vyřešen, a to v rekordním tempu. Od té doby budova rostla jako houby po dešti, odevšad přicházely dary a subvence. Projekty otce Pia měly monumentální úroveň. Již na samém začátku plánoval plošiny pro přistávání vrtulníků – ambulancí. Když skupina odpovědných pracovníků s hrůzou zjistila, že pokladna je prázdná, Padre Pio je káral: „Děti, neznevažujte Boží prozřetelnost!“ A skutečně, záchrana přišla vždy v poslední chvíli.

Občas mu vytýkali příliš luxusní projektování nemocničních zařízení. Přijímal to s pobouřením: „Copak nevidíte, že přijímám Krista v osobě chudých nemocných?“ Jeho řeč se podobala slovům sv. Kamila de Lellis: „Když Ježíš trpí v osobě chudáka, místo, kde trpí, se mění na svatostánek.“ Jeden americký lékař, a byl to slavný Paul Dudley, protestant, naslouchal se slzami v očích a šeptal: „Kdybychom si my lékaři uvědomovali, že Kristus se vtělil do každého nemocného...“

Bezvýhradně v duchu otce Pia jednal dr. Sanguinetti, jeho pravá ruka v řízení tak obrovské akce. V jednom článku napsal: „Každý z našich nemocných bratří je hostem Krista

Pána. Kdokoliv překročí práh této nemocnice, potká tu dobřého Samaritána, sv. Františka, který líbá malomocného, sv. Kamila, který ošetřuje oběti odporých nemocí. Dům úlevy v utrpení se může chlubit tím, že je především příbytkem milosrdenství.“

Posvěcení nemocnice se konalo 5. května 1956. Jedním z prvních úspěchů bylo zorganizování mezinárodního symposia specialistů na koronární nemoci.

Po zakončení porad se všichni účastníci šli poklonit otci Piovi. Aniž by upadl do rozpaků v přítomnosti tolika slavných lékařů, zahrnul je stejným pohledem plným lásky, jaký věnoval svým krajanům, ubohým sedláckům z Gargana. Když ho požádali, aby k nim promluvil, ozval se polohlasem, jako by mluvil sám k sobě: „Co vám mám říct? Tak jako já jste přišli na svět, abyste splnili své poslání. Dobře si všimněte: Já budu mluvit o povinnostech, dnes, kdy se uznávají jen práva.“

Moje poslání jako zprostředkujícího kněze a řeholníka leží

mezi Bohem a lidskou rodinou; je možno je vyplnit jen tehdy, když se nacházím ve stavu milosti. Kdybych se vzdálil od Boha, jak bych mohl sloužit záležitosti smíření?

Posláním vás lékařů je léčení nemocného, ale kdybyste přistupovali k jeho lůžku bez lásky, vaše léky by se sotva k něčemu hodily.

Přinášejte nemocným Boha.“

Lékaři, dojatí a vzrušení, chtěli před odchodem vyjádřit své dojmy.

Profesor Taquini, jeden z nejslavnějších lékařů Jižní Ameriky, řekl: „Otče, požeňte prosím mé práci. Tam, kde přebýváte, žije soucit.“ Po něm prof. Wite, lékař Eisenhowerův, vystoupil s prohlášením: „Vracím se do Států s pocitem obdivu pro činnost otce Pia. V té nemocnici jak nikde na světě je možno pozorovat vztah duše k nemoci: psychosomatiku.“

Otec Pio jistě nikdy neslyšel tento vědecký termín. Stačilo mu, že na jeho klinice se pečuje o duši i o tělo.

Nikolì bez humoru oznámil dr. W. Ewans z Anglie: „Děkuji ti, otče Pio, za svůj nejkrásnější weekend v této nemocnici, kterou pokládám za hmatatelný důkaz o milosrdném Samaritánovi. Jak úchvatný příklad odříkání ve službě celému lidstvu. Kéž Bůh žehná tomuto dílu. Dovolil jsem si vzít hlas jako předseda Evropského sdružení kardiologů.“

Na zakončení prof. Wagensteen OH. z USA řekl: „To jsou krásné věci. Mě bolí jen jedno: To, že na světě je jen jeden otec Pio, a bylo by jich takových třeba víc.“

Prof. Raimondi se ujal tlumočení těchto slov do krásné italštiny; Padre Pio propukl v smích a skryl svou tvář v dlaních. „Ať nás Bůh chrání před takovým neštěstím,“ povzdechl.

Profesoru Wagensteenovi to nezabránilo, aby tuto svou „jedinou bolest“ nesvěřil papeži na audienci po zakončení kongresu. Papež se usmál a pak řekl vážně: „Kéž by nám Bůh dal více svatých kněží!“

Modlitební skupiny jsou rozseté po celém světě. V roce

1968, v roce smrti otce Pia měly 68 000 členů. Jejich úkolem bylo nejen být v těsném spojení s akcí nemocnice, ale také její ožívání. Poselství otce Pia zpoza hrobu se obrací především k lékařům, kteří mají pamatovat, že léčení těla bez povzbuzení duše, zanedbávání duchovního činitele, který hraje hlavní roli, neboť se jedná o psychofyzickou rovnováhu, je zradou na povolání lékaře.

Kolikrát vyčítali otci Piovi, že používá při léčení magnetické síly! On však používal vlivu Ježíšova Srdce tím, že přijímal na sebe jeho kříž, zakotvený v synovské poslušnosti Vykupitele. Dům úlevy v utrpení, nejcennější dědictví otce Pia, byl určen především těm, kteří věrně zachovávali Hippokratovu přísahu.

V dnešním bezduchem světě, kdy rozvoj specializace ohrožuje integritu nemocného, zní toto slovo k lékařům jako výzva.

Konec

Na podporu svrchovanosti ČR

Pod záštitou poslance Jiřího Karase se 25. 11. 2002 konal v Poslanecké sněmovně mezinárodní seminář na téma „Sporné kulturně-etické otázky v souvislosti se vstupem ČR do Evropské unie“.

Setkání vyústilo ve výzvu českým zákonodárcům k přijetí dokumentu, v němž by si Česká republika „vyhradila nezpochybnitelné právo rozhodovat ve své zemi při řešení kulturně-etických otázek“, týkajících se např. postavení rodiny, homosexuálního chování, úpravy umělých potratů, eutanázie a genových manipulací.

Seminář zorganizovalo Hnutí pro život ČR (HPŽ ČR). Ze zahraničních hostů na semináři vystoupili expert italské vlády na otázky EU Federico Eichberg a poslankyně Slovenské národní rady Anna Záborská. Ta vysvětlila důvody, které slovenský

parlament vedly k přijetí Deklarace o svrchovanosti členských států EU v kulturně-etických otázkách. Obdobný dokument, deklarující samostatné rozhodování v oblasti ochrany života, důstojnosti lidské bytosti a postavení rodiny, by měl být přijat také Parlamentem ČR.

Předsedkyně české Společnosti pro podporu rodiny Michaela Freiiová mj. zmínila, že v českých médiích je v souvislosti s kulturně-etickými otázkami omezována svoboda slova. „Někdy v dubnu tohoto roku přestaly dva čelné centrální české deníky přijímat texty, které se týkají civilizačních, respektive kultur-

ních otázek, v souvislosti s jejich projednáváním v EU. Navíc byl před několika málo týdny z našeho nejčtenějšího deníku puštěn redaktor, který po řadu let takové texty přijímal,“ uvedla Freiiová.

Řada účastníků setkání podpořila návrh na vypracování jednotné petice za přijetí deklarace českým parlamentem. Podle mluvčí HPŽ ČR Zdenky Rybové však vedení hnutí doporučuje občanům apelovat na zákonodárce jednotlivě – vzorový text dopisu je k dispozici na adrese <http://prolife.cz>.

K přijaté výzvě se připojily: Občanský institut, Asociace pro

právní ochranu dětí a mládeže, Konzervativní klub, Matice cyrilometodějská, Sdružení křesťanských seniorů, Biskupství litoměřické, Česká dominikánská provincie, ACS – Sdružení salesiánských spolupracovníků, Národní iniciativa pro život, Společnost přátel domácí školy, Sdružení ochrany nenarozeného a postiženého života, Institut pro odpovědné rodičovství, Charita Studénka, Liga pár párů ČR, Středisko SOS pro vzájemnou pomoc občanů, Hnutí pro život ČR, Exodus, Občanské sdružení Mosty, Poradna pro ženy Zlín – SONŽ, Res Catholica, Společnost pro podporu rodiny, Církev československá husitská, YMCA – Živá rodina a Společnost přátel křesťanské školy Ostrava.

(fep)

Etická úroveň TV Nova

V televizních novinách TV Nova se 1. 12. objevily překroucené informace o zrušení části tzv. církevního zákona Ústavním soudem ČR. Moderátorka už v úvodu urazila ústavní soudce, když tvrdila, že „vyhověli lidovcům“. Pohrdla obecně známým faktem, že stížnost k Ústavnímu soudu nepodalí „lidovci“, ale skupina 21 senátorů z různých politických stran. Měla by vědět, že nezávislá soudní instituce se neřídí politickou objednávkou, ale Ústavou ČR. To, že soud zdůraznil, že zrušená část zákona byla v rozporu s Listinou základních lidských práv a svobod, „objektivní“ moderátorka ovšem ignorovala.

TV Nova nepravdy a urážky nezacílila jen na ústavní soudce. Dezinformace vyzněly netolerantně a nepřátelsky především vůči humanitárnímu působení církvi. Ze zpravodajství si divák měl hlavně zapamatovat, že prostředky, které si církev svou činností vydělají, použije třeba k investování do výroby chemických masek nebo je snad probendí v kartách. Samozřejmě, že se k tomu hodily výpady staronových štváčů proti křesťanům. To bohužel svědčí jak o úmyslech, tak o etické úrovni tohoto média.

TV Nova také nepravdivě uvedla, že církevní instituce se stávají „podnikatelskými firmami“, ačkoliv je známo, že se jedná o instituce charitativní, sociální a zdravotní. Podle této televize právo církvi na zakládání církevních institucí je zřejmě něco zbrusu nového, co minulých 10 let neplatilo. Vrcholem všeho byla lež, že církev a náboženské společnosti jsou osvobozeny od daní.

Na to, čemu kanál TV Nova slouží, jsme si naneštětí už zvykli. Hanobení ústavních orgánů a církvi, které reprezentují třetinu občanů České republiky, by ale nemělo zůstat bez povšimnutí. Bude záležet jen na nás, zda si opravdu necháme všechno líbit.

Dr. Jiří Karas, poslanec

UNIVERZITA „AVE MARIA“ V USA

Ve státě Florida v blízkosti města Napel bude otevřena velká katolická univerzita „Ave Maria“. Bude to první katolická univerzita založená v USA za posledních 40 let.

Univerzita se má vyznačovat jasnou katolickou identitou. P. Josef Fessio SJ, kancléř nové univerzity, prohlásil, že tento projekt je odpovědí na současnou krizi, ve které „mnoho katolických institucí v USA přestalo být místem, kde se plná katolická pravda vyučuje s radostí a nadšením, kde se katolická pravda skutečně hlásá a brání.“ P. Fessio je vydavatelem „The Catholic World Report“, měsíčního magazínu, který spolupracuje s „Catholic World News“.

Novou katolickou univerzitu podporuje významná osobnost – Thomas S. Monaghan, podnikatel a vášnivý zastánce katolické výchovy a vzdělávání, který věnuje na stavbu univerzity 200 mil. dolarů.

Stavební podnikatelství Barron Collier Companies buduje na Floridě město Ave Maria a věnovalo pro univerzitu potřebný pozemek. Stavební práce již začaly. Na podzim 2003 bude již přijata první skupina studentů. Plný provoz univerzity, která má mít 5 000 studentů, začne v roce 2006.

Kath-net - CWN

Liturgická čtení

Neděle 22. 12. – 4. neděle adventní

1. čt.: 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16
Ž 89(88),2-3.4-5.27+29
Odp.: 2a (*Na věky chci zpívat o Hospodinových milostech.*)
2. čt.: Řim 16,25-27
Ev.: Lk 1,26-38

Pondělí 23. 12. – ferie (v českobudějovické katedrále: slavnost Výročí posvěcení katedrály)

1. čt.: Mal 3,1-4.23-24
Ž 25(24),4-5ab.8-9.10+14
Odp.: Lk 21,28 (*Vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení.*)
Ev.: Lk 1,57-66

Úterý 24. 12. – ferie (ráno)

1. čt.: 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16
Ž 89(88),2-3.4-5.27+29
Odp.: srov. 2a (*O tvém milosrdenství, Hospodine, na věky budu zpívat.*)
Ev.: Lk 1,67-79

večer:

1. čt.: Iz 62,1-5
Ž 89(88),4-5.16-17.27+29
Odp.: 2a (*Na věky chci zpívat o Hospodinových milostech.*)
2. čt.: Sk 13,16-17.22-25
Ev.: Mt 1,1-25

v noci:

1. čt.: Iz 9,1-3.5-6
Ž 96(95),1-2a.2b-3.11-12.13
Odp.: Lk 2,11 (*Dnes se nám narodil Spasitel, Kristus Pán.*)
2. čt.: Tit 2,11-14
Ev.: Lk 2,1-14

za sítání:

1. čt.: Iz 62,11-12
Ž 97(96),1+6.11-12
Odp.: *Světlo dnes zazáří nad námi, neboť se nám narodil Pán.*
2. čt.: Tit 3,4-7
Ev.: Lk 2,15-20

Středa 25. 12. – slavnost Narození Páně

1. čt.: Iz 52,7-10
Ž 98(97),1.2-3ab.3cd-4.5-6
Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)
2. čt.: Žid 1,1-6
Ev.: Jan 1,1-18

Čtvrtek 26. 12. – svátek sv. Štěpána

1. čt.: Sk 6,8-10; 7,54-60
Ž 31(30),3cd-4.6+8ab.16bc-17
Odp.: 6a (*Do tvých rukou, Hospodine, svěruji svého ducha.*)
Ev.: Mt 10,17-22

Pátek 27. 12. – svátek sv. Jana

1. čt.: 1 Jan 1,1-4
Ž 97(96),1-2.5-6.11-12
Odp.: 12a (*Radujte se, spravedliví, v Hospodinu!*)
Ev.: Jan 20,2-8

Sobota 28. 12. – svátek sv. Mláďátek

1. čt.: 1 Jan 1,5-2,2
Ž 124(123),2-3.4-5.7b-8
Odp.: 7a (*Naše duše vyvázla jako pták z ptičnickovy léčky.*)
Ev.: Mt 2,13-18

Neděle 29. 12. – svátek Svaté Rodiny Ježíše, Marie a Josefa

1. čt.: Sir 3,3-7.14-17a
Ž 128(127),1-2.3.4-5
Odp.: 1 (*Blaze každému, kdo se bojí Hospodina, kdo kráčí po jeho cestách.*)
2. čt.: Kol 3,12-21
Ev.: Lk 2,22-40

Pondělí 30. 12. – šestý den v oktávě Narození Páně

1. čt.: 1 Jan 2,12-17
Ž 96(95),7-8a.8b-9.10
Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)
Ev.: Lk 2,36-40

Úterý 31. 12. – připomínka sv. Silvestra I.

1. čt.: 1 Jan 2,18-21
Ž 96(95),1-2.11-12.13
Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)
Ev.: Jan 1,1-18

večer:

1. čt.: Gn 1,14-18 nebo Nm 6,22-27
Ž 8,2a+4-5.6-7.8-9
Odp.: 2a (*Hospodine, náš Pane, jak podivuhodné je tvé jméno po celé zemi!*)
2. čt.: 1 Kor 7,29-31 nebo Jak 4,13-15
Ev.: Mt 6,31-34 nebo Lk 12,35-40

Středa 1. 1. – slavnost Matky Boží, Panny Marie

1. čt.: Nm 6,22-27
Ž 67(66),2-3.5.6+8
Odp.: 2a (*Bože, buď milostiv a žehnej nám!*)
2. čt.: Gal 4,4-7
Ev.: Lk 2,16-21

Čtvrtek 2. 1. – památka sv. Bazila Velikého a Řehoře Naziánského

1. čt.: 1 Jan 2,22-28
Ž 98(97),1.2-3ab.3cd-4
Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)
Ev.: Jan 1,19-28

Pátek 3. 1. – nez. pam. Nejsvětějšího Jména Ježíš

1. čt.: 1 Jan 2,29-3,6
Ž 98(97),1.3cd-4.5-6
Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)
Ev.: Jan 1,29-34

Sobota 4. 1. – ferie

1. čt.: 1 Jan 3,7-10
Ž 98(97),1.7-8.9
Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)
Ev.: Jan 1,35-42

Betlémské světlo 2002

V letošním roce budou opět skauti rozvážet Betlémské světlo z Brna do celé republiky, a to v sobotu dne 21. 12. 2002 těmito vlaky:

* **R č. 670** (Vysočina) Brno – Havlíčkův Brod – Praha – Karlovy Vary, odjezd z Brna v 5.20 hod.; příjezd do Karlových Varů ve 13.22 hod.

R Havlíčkův Brod – Pardubice, odj. Havl. Brod v 7.23; Pardubice příj. 9.14 hod.

* **R č. 870** (Svitava) Brno – Hradec Králové, odj. Brno 5.50; Hr. Králové příj. 8.29 hod.

R č. 680 (Nisa) Hradec Králové – Liberec, odjezd Hradec Králové v 8.46; Liberec příj. 11.34 hod.

* **R č. 433** (Beskyd) Brno – Přerov – Hranice – Trinec s odjezdem z Brna v 5.51; Trinec příj. 9.25 hod.

R č. 920 Přerov – Otrokovice, Přerov odj. v 7.36; Otrokovice příj. 7.57 hod.

* **R č. 905** (Praděd) Brno – Olomouc – Zábřeh – Jeseník, odjezd z Brna v 6.00; Jeseník příj. 10.10 hod.

Sp č. 821 Olomouc – Opava, Olomouc odj. v 7.50 hod.; Opava příj. 10.10 hod.

Os č. 3809 Olomouc – Senice na Hané – Kostelec na Hané – Prostějov, Olomouc odjezd v 10.33 hod.; Prostějov příj. 11.52 hod.

Os č. 14011 Prostějov – Vrbátky – Blatec – Olomouc, Prostějov odj. 12.44 hod.; Olomouc příj. 13.10 hod.

Os č. 13706 Zábřeh – Šumperk – Kouty nad Desnou, Zábřeh odj. 8.44 hod., Šumperk příj. 9.05 hod. a odj. 9.45 hod.; Kouty nad Desnou příj. 10.21 hod.

* **R č. 723** (Javořina) Brno – Vlárský průsmyk, odjezd z Brna 7.52; příjezd Vlárský průsmyk 10.47 hod.

* **R č. 666** (Junák) Brno – Plzeň, odjezd z Brna v 15.40 hod.; Plzeň příjezd 22.36 hod.,

* **R č. 677** Brno – Hodonín, odj. Brno v 17.41; Hodonín příj. 18.43 hod.

Přineste si s sebou k vlaku lucerny, kahany a lampy a skauti Vám odpálí od svých svítidel. Světlo potom doneste svým přátelům a známým, nemocným, starým a opuštěným lidem, do svých domovů a všem, kterým toto vánoční spojení s ostatními lidmi dobré vůle udělá radost! S plamínkem lampy nebo svíčky chceme předávat i malé zrníčko poselství: „Pokoje lidem dobré vůle!“

Milostiplné vánoční svátky a jejich plné duchovní prožití přejí SKAUTI

DUCHOVNÍ CVIČENÍ V I. POLOLETÍ ROKU 2003 NA VELEHRADĚ – STOJANOVĚ

20. 2. – 23. 2. Duchovní cvičení pro snoubence, *P. Jakub Berka OPræm.*
28. 2. – 2. 3. Duchovní obnova formou večeřadla, *P. Štěpán M. Filip OP*
12. 3. – 15. 3. Duchovní cvičení pro laiky podávající sv. přijímání, pastorační asistenty a pomocníky, *P. František Petrik*
14. 3. – 16. 3. Panna Maria – „Cesta ke kráse“, *P. Stanislav Weigel*
18. 3. – 22. 3. Postní duchovní cvičení, *P. Jan Pavlík SJ*
23. 3. – 26. 3. Postní duchovní cvičení, *P. Miloslav Kabrda SDB*
17. 4. – 20. 4. Velikonoční triduum – duch. cvičení pro vysokoškoláky
6. 5. – 10. 5. Ignaciánské exercicie pro ženy a muže, *P. Jan Pavlík SJ*
12. 5. – 16. 5. Duchovní cvičení pro mariánské ctitele, *P. Josef Hladiš SJ*
21. 5. – 24. 5. Duchovní cvičení pro pracovníky Charity, *Mons. Josef Šich*
25. 5. – 29. 5. Duchovní cvičení pro důchodce, osamělé a nemocné, *P. Josef Čupr SJ*
2. 6. – 6. 6. Duchovní cvičení pro muže a ženy žijící v manželství, *P. Vladislav Kubíček*
3. 6. – 7. 6. Exerciční pokračování podle sv. Ignáce pro muže a ženy – 3. týden (pokračování z roku 2001), *P. Pavel Koudelka SJ*
8. 6. – 12. 6. Exerciční pokračování podle sv. Ignáce pro muže a ženy – 2. týden (pokračování z roku 2002), *P. Pavel Koudelka SJ*
9. 6. – 13. 6. Duchovní cvičení pro svobodné ženy od 30 do 50 let, *P. Lev Eliáš OFMCap.*
27. 6. – 29. 6. Duchovní obnova formou večeřadla, *P. Štěpán M. Filip OP*

DUCHOVNÍ CVIČENÍ PRO KNĚZE V ROCE 2003

9. 2. – 15. 2. Kněžské exercicie (Sv. Pavel), *Mons. Karel Simandl*
20. 7. – 26. 7. Kněžské exercicie, *P. Richard Čemus SJ*
- 12.10. – 18. 10. Kněžské exercicie, *Mons. Jiří Mikulášek*

UBYTOVÁNÍ: Dvoulůžkový pokoj 150 Kč/osoba/den
Jednolůžkový pokoj 180 Kč/osoba/den
Pokoj s příslušenstvím pro dvě osoby
250 Kč/osoba/den
Pokoj s příslušenstvím pro jednu osobu
280 Kč/osoba/den

STRAVA: 100 Kč/osoba/den

Příhlášky posílejte na adresu:

**POUTNÍ A EXERCIČNÍ
DŮM STOJANOV**
Salašská 62
687 06 Velehrad
Telefon: 572 571 420, 572 571 531;
e-mail: velehrad@stojanov.cz;
aktuální informace:
www.stojanov.cz

Medžugorje – Nový rok – 27. 12. – 2. 1. – 1800 Kč + 25 euro ● **Egypt – Hurghada** – Rudé moře, Sinaj, Luxor, Káhira – 28. 1. – 7. 2. – 20990 Kč ● **Jihoafrická republika** – okružní zájezd – národní parky, Johannesburg, Kapské město, Stolová hora aj. – 14. 3. – 26. 3. – 49990 Kč ● **Mexico – Guadalupe** – poznávací i duchovní – 4. 4. – 12. 4. – 29990 Kč/34990 Kč ● **Maroko** – expres-ekonomik – královská města, Sahara, Atlas aj. – 26. 4. – 10. 5. – 14490 Kč!!! ● **USA** – národní parky + Los Angeles, San Francisco, Las Vegas aj. – 1. 5. – 14. 5. – 48990 Kč ● **Velký francouzský okruh** – Lurdy, Nevers, La Saletta, Paray le M., Tours, Cluny aj. – 2. 5. – 10. 5. – 7490 Kč ● **Jordánsko** – letecky – místa Starého a Nového zákona + Petra, Mrtvé moře, Rudé moře aj. – 3. 5. – 10. 5. – 24990 Kč ● **Velký Mariánský okruh** – Fatima, Lurdy, La Saletta, Garabandal, Monserrat, Santiago de Compostela aj. 12. 5. – 24. 5. – 10590 Kč ● **Peru-Lima**, Nazca, Arequipa, jezero Titicaca, Cusco, Machu Picchu aj. 10. 6. – 22. 6. – 49990 Kč.

Avetour – Jiří Chválek, Fr. Kupky 445, Dobruška 518 01, tel./fax 494 623 929, 494 377 654, mobil 602 441 670, e-mail: avetour@dobruška.cz; www.avetour.cz. Na požádání vám zašleme katalog zájezdů na rok 2003.

PLÁŠT SVATÉHO MARTINA

Naši milí přátelé, kteří nám pomáháte řešit obnovu střechy kostela sv. Martina a posíláte finanční prostředky na toto dílo, posíláme touto cestou vděčný dík. DEO GRATIAS! Protože se blíží vánoční čas a také konec roku, chceme čtenářům SVĚTLA a všem, kteří nám tolik pomáhají, popřát plno Božích milostí a nadšené Sláva na výsostech Bohu!

Prosíme i nadále o pomoc, abychom mohli pokračovat v započatém díle. Pravidlem se stala měsíční mše svatá za všechny dárce „pláště sv. Martina“. Kontaktní adresa: P. Bohuslav Novák, Kostelní 11, 742 35 Odry, nebo: Jan Jakubík, technický administrátor kostela sv. Martina, Tošovice 16, 742 35 Odry.

Umělecké sdružení Elgar ve spolupráci s místními římskokatolickými farnostmi si vás dovoluje pozvat na provedení **České mše vánoční Jakuba Jana Ryby**, které se uskuteční ve středu 25. prosince 2002 od 17.30 hod. v kostele sv. Františka v **DEČÍNĚ** a ve čtvrtek 26. prosince 2002 od 10.30 hod. v bazilice Panny Marie Sedmibolestné v **BOHOSUDOVĚ**. Účinkují **Čeští symfoničtí sólisté**, řídí **Miloš Bok**.

Požehnané a milostiplné prožití vánočních svátků všem našim přátelům, dobrodincům i rodinám, s kterými jsme se modlily za počatý život, přejí a v modlitbě vyprošují

sestry premonstrátky z Doksan

Touto cestou Vám chceme také vyjádřit upřímný dík za jakoukoliv podporu – již brzy se totiž budeme moci přestěhovat z fary do opravené části kláštera.

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 22.12.	PO 23.12.	ÚT 24.12.	ST 25.12.	ČT 26.12.	PÁ 27.12.	SO 28.12.
Antifona	122	122	122	154	1617	1621	1624
Žalm	786	786	786	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	122	122	122	154	1617	1621	1625
Antifony	116	124	150	160	1618	1621	1625
Žalmy	1137	1152	1167	813	813	813	813
Kr. čtení a zpěv	116	146	150	161	1618	1622	1625
Antifona k Zach. kantiku	117	146	150	161	1619	1622	1626
Prosby	117	147	150	161	1619	1622	1626
Záv. modlitba	117	147	151	162	1619	1623	1626
Modlitba během dne:							
Hymnus	123	123	123	155	155	155	155
Antifony	124	124	124	156	156	156	156
Žalmy	1142	1157	1172	162	1204	1219	1234
Krátké čtení	118	147	151	164	1619	1623	1627
Záv. modlitba	117	147	151	162	1619	1623	1626
Nešpory:							
	SO						
Hymnus	121	121	121	157	153	153	153
Antifony	114	119	124	157	165	165	169
Žalmy	1133	1146	1161	157	165	165	1649
Kr. čtení a zpěv	115	119	148	159	167	176	169
Ant. ke kant. P. M.	142	145	149	159	168	176	178
Prosby	115	119	149	159	168	176	178
Záv. modlitba	117	117	147	160	168	177	173
Kompletář	1238	1242	1247	1238	1242	1238	1242

Uvedení do první modlitby dne:	NE 29.12.	PO 30.12.	ÚT 31.12.	ST 1.1.	ČT 2.1.	PÁ 3.1.	SO 4.1.
Antifona	170	154	154	193	1734	154	154
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	171	154	154	193	1734	154	154
Antifony	171	184	188	195	874	890	906
Žalmy	813	813	813	813	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	172	185	188	195	1735	208	211
Antifona k Zach. kantiku	172	185	189	195	1275	208	212
Prosby	172	185	189	195	1724	209	212
Záv. modlitba	173	185	190	196	1275	209	212
Modlitba během dne:							
Hymnus	155	155	155	155	155	155	155
Antifony	156	156	156	156	156	156	156
Žalmy	818	833	849	1265	879	895	911
Krátké čtení	173	186	190	196	206	209	213
Záv. modlitba	173	185	190	196	206	209	212
Nešpory:							
	SO						
Hymnus	153	153	153	191	197	1736	153
Antifony	169	174	165	192	198	884	900
Žalmy	1649	1661	165	1649	1661	884	901
Kr. čtení a zpěv	169	175	187	192	199	1737	210
Ant. ke kant. P. M.	170	175	187	192	199	1276	211
Prosby	170	175	187	193	199	1731	211
Záv. modlitba	173	173	185	196	196	1275	209
Kompletář	1238	1242	1238	1238	1242	1238	1242

Malice cyrilometodějská s. r. o. nabízí z jiných nakladatelství

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24,
771 11 Olomouc 1; e-mail: knihy@maticecm.cz,
tel.: 585 500 431, fax: 585 222 803

Ján Chryzostom Korec: O EUCHARISTIÍ

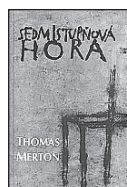
Meditace slovenského kardinála, které uvádějí do hloubky tajemství Eucharistie, jež je středem a základním pilířem nejen duchovního života jednotlivce, ale i celého křesťanského života.

Synták, váz., 230x160 mm, 232 stran, 224 Kč

Pavel Evdokimov: EPOCHY DUCHOVNÍHO ŽIVOTA (Od poustňích otců do našich dnů)

Stále častěji můžeme dnes slyšet otázku: Co je smyslem života? Kdo nebo co je Bůh? P. Evdokimov se snaží odpověď hledat zejména v patristické a spirituální tradici křesťanského Východu. Ta nás učí především naslouchání a hluboké vnitřní otevřenosti vůči Bohu Trojedinému. Jen tak lze najít jasné odpovědi na nejzávažnější otázky života.

Refugium, váz., přebal, zúž. A5, 258 stran, 300 Kč

Thomas Merton: SEMMISTUPŇOVÁ HORA

Kniha je autobiografií známého trapistického mnicha a autora několika knih o duchovním životě T. Merton. Autor zde popisuje svůj život od dětství přes konverzi až ke vstupu do trapistického kláštera. Barvitě líčí svůj vztah k rodičům a ke svému okolí, studium na vysoké škole, těžkosti svého života, složení věčných slibů. Kniha je doplněna úvahami nad různými situacemi a zážitky, nejen duchovními, které rozšiřují autorův pohled na vlastní život. Kniha je velkým přínosem nejen pro ty, kteří hledají, ale pro všechny, kteří nechtějí zůstat na stejném místě a mají odvahu stoupat výš.

Cesta, váz., 234x160 mm, 334 stran, 330 Kč

Timothy Radcliffe: NAZÝVÁM VÁS PŘÁTELI

V rozhovoru s Guillaemem Goubertem dává Timothy Radcliffe nahlédnout do svého nitra. Radcliffe se narodil v Londýně r. 1945,

do dominikánského řádu vstoupil r. 1964. Po absolvování studií v Oxfordu a Paříži působil nejprve jako univerzitní kaplan v Londýně a potom 18 let přednášel teologii na Oxfordu. V roce 1988 byl zvolen provinciálem Anglie a od roku 1992 stál v čele dominikánského řádu jako jeho generální magistr až do roku 2001.

Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A5, 94 stran, 89 Kč

Giorgio Zevini - Pier Giordano Cabra: LECTIO DIVINA

Ediční řada Karmelitánského nakladatelství, která vychází z biblických textů nedělního i feriálního lekcionáře, jejichž poselství je dále rozvinuto metodou lectio divina. Nejprve je každá perikopa prostřednictvím krátké exegeze představena a zasazena do souvislosti. Komentář poukazuje na stěžejní myšlenky úryvku. Následuje krátká meditace, v níž se biblické poselství převádí do osobní roviny, a podněty pro modlitbu, inspirovanou biblickým textem. Po modlitbě nás úryvek z díla některého z církevních otců, reagující na liturgický text, přivede do stadia kontemplace. Na závěr je nám nabídnut jeden verš jako slovo, které si máme připomínat během celého dne. Tato řada může být přínosem pro všechny, kdo hledají soustavné vedení pro duchovní četbu Bible.

Dosud vyšly tyto díly:

- 1 - **Doba adventní** - brož., A5, 256 stran, 210 Kč
- 2 - **Doba vánoční** - brož., A5, 206 stran, 195 Kč
- 3 - **Doba postní a velikonoční triduum** - brož., A5, 40 stran, 295 Kč
- 6 - **Neděle liturgického mezidobí (Cyklus B)** - brož., A5, 272 stran, 220 Kč - **NOVINKA**

UPOZORŇUJEME NA INTERNETOVÉ STRÁNKY
NAŠEHO NAKLADATELSTVÍ: WWW.MATICECM.CZ

779 00 Olomouc 9
706 43/02
P.P.

TISK

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Malice cyrilometodějská s. r. o.